

21999A0728(02)

28.7.1999

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 196/3

PARTNERLUS- JA KOOSTÖÖLEPING**Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning Kasahstani Vabariigi vahel ⁽¹⁾**

BELGIA KUNINGRIIK,

TAANI KUNINGRIIK,

SAKSAMAA LIITVABARIIK,

KREEKA VABARIIK,

HISPAANIA KUNINGRIIK,

PRANTSUSE VABARIIK,

IIRIMAA,

ITAALIA VABARIIK,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIK,

MADALMAADE KUNINGRIIK,

AUSTRIA VABARIIK,

PORTUGALI VABARIIK,

SOOME VABARIIK,

ROOTSI KUNINGRIIK,

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIK,

Euroopa Ühenduse asutamislepingu, Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepingu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu osalised,

edaspidi "liikmesriigid", ja

EUROOPA ÜHENDUS, EUROOPA SÕE- JA TERASEÜHENDUS JA EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUS,

edaspidi "ühendus",

ühelt poolt ja

KASAHSTANI VABARIIK

teiselt poolt,

ARVESTADES ühenduse ja selle liikmesriikide ning Kasahstani Vabariigi vahelisi sidemeid ja nende ühiseid väärtusi,

TÕDEDES, et ühendus ja Kasahstani Vabariik soovivad neid sidemeid tugevdada ning panna aluse partnerlusele ja koostööle, mis tugevdaksid ja laiendaksid varem, eelkõige 18. detsembril 1989 sõlmitud Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu vahelise kaubandust ning kaubandus- ja majanduskoostööd käsitleva lepinguga loodud suhteid,

⁽¹⁾ Euroopa Liidu 11 ametlikus keeles (hispaania, taani, saksa, kreeka, inglise, prantsuse, itaalia, hollandi, portugali, soome, rootsi) koostatud leping avaldati EUROOPA LIIDU TEATAJAS L 196, 28.7.1999, lk 3.
Tšehhi-, eesti-, läti-, leedu-, ungari-, malta-, poola-, slovaki- ja sloveenikeelsed versioonid on avaldatud käesolevas 2004. aasta eriväljaandes.

ARVESTADES ühenduse ja selle liikmesriikide ning Kasahstani Vabariigi tahet tugevdada poliitilisi ja majanduslikke vabadusi, mis ongi partnerluse aluseks,

ARVESTADES lepinguosaliste tahet edendada nii rahvusvahelist rahu ja julgeolekut kui ka vaidluste rahumeelset lahendamist ning teha selleks koostööd Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ja Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverentsi raames,

ARVESTADES ühenduse ja selle liikmesriikide ning Kasahstani Vabariigi vankumatut tahet rakendada täiel määral kõiki Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverentsi (CSCE) lõppakti, Madridi ja Viini järelkohtumiste lõppdokumentide, CSCE Bonni majanduskoostöökohtumise dokumendi, Pariisi uue Euroopa harta ja CSCE 1992. aasta Helsingi dokumendi "Muutuste esitatavad väljakutsed" põhimõtteid ja sätteid,

KINNITADES ühenduse ja selle liikmesriikide ning Kasahstani Vabariigi ühinemist Euroopa energiahartaga,

OLLES VEENDUNUD, kui tähtis on õigusriigi põhimõtte ja inimõiguste, eelkõige rahvusvähemuste inimõiguste austamine, mitmeparteilise süsteemi ja vabade ja demokraatlike valimiste sisseseadmine ning majanduse piirangutest vabastamine turumajanduse saavutamiseks,

USKUDES, et käesoleva partnerlus- ja koostöölepingu täielik rakendamine eeldab ja toetab Kasahstani Vabariigi poliitika, majanduse ja õiguse ümberkujundamise jätkumist ja lõpuleviimist ning koostööks vajalike tingimuste loomist, eeskätt CSCE Bonni kohtumise järeldusi silmas pidades,

SOOVIDES ergutada käesoleva lepinguga hõlmatud valdkondades piirkondlikku koostööd naaberriikidega, et suurendada heaolu ja stabiilsust selles piirkonnas,

SOOVIDES alustada ja arendada korrapäraselt poliitilist dialoogi vastastikust huvi pakkuvates kahepoolsetes ja rahvusvahelistes küsimustes,

VÕTTES ARVESSE ühenduse soovi pakkuda vajaduse korral majanduskoostööd ja tehnilist abi,

PIDADES SILMAS ühenduse ja Kasahstani Vabariigi majanduse ja ühiskonna erinevusi,

TÕDEDES, et üks käesoleva lepingu peaesmärk peaks olema nende erinevuste kõrvaldamine abi kaudu, mida ühendus annab Kasahstani majanduse arendamiseks ja ümberkorraldamiseks,

PIDADES SILMAS lepingu kasulikkust, sest see soodustab Kasahstani Vabariigi ning Euroopa ja selle lähipiirkondade laiemat koostööruumi järkjärgulist vastastikust lähenemist ning Kasahstani järkjärgulist integreerumist avatud rahvusvahelise süsteemiga,

ARVESTADES lepinguosaliste tahet vabastada kaubandus piirangutest üldises tolli- ja kaubanduskokkuleppes (GATT) sisalduvate põhimõtete kohaselt,

OLLES TEADLIKUD vajadusest parandada äri- ja investeerimisolusid ning äriühingute asutamise, tööjõu, teenuste osutamise ja kapitali liikumisega seotud tingimusi ning teineteise äriühingute võrdse kohtlemise poole püüdlamise soovivusest,

OLLES VEENDUNUD, et käesoleva lepinguga luuakse uued tingimused lepinguosaliste-vahelisteks majandussuheteks ning eelkõige kaubanduse ja investeerimise arenguks, mis on majanduse ümberkujundamisel ja tehnoloogia ajakohastamisel hädavajalik,

SOOVIDES alustada keskkonnakaitse vallas tihedat koostööd, võttes arvesse lepinguosaliste omavahelist sõltuvust selles valdkonnas,

SOOVIDES alustada tihedat koostööd eelkõige energeetika ja mittesõjalise tuumaohutuse vallas,

PIDADES SILMAS lepinguosaliste kavatsust arendada kosmoseuringutega seotud koostööd, et täiendada selles vallas teineteise tegevust,

SOOVIDES alustada kultuurikoostööd ja parandada teabe liikumist

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Käesolevaga pannakse alus partnerlusele ühelt poolt ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi vahel. Selle partnerluse eesmärkideks on:

- luua sobiv raamistik lepinguosaliste-vahelisele poliitilisele dialoogile, mis võimaldab arendada poliitilisi sidemeid,
- edendada lepinguosaliste-vahelist kaubandust, investeerimist ja üksmeelseid majandussuhteid, et seeläbi soodustada nende majanduse püsivat arengut,
- panna alus õigus-, majandus-, sotsiaal-, rahandus-, mittesõjalisele teadus- ja tehnoloogia- ning kultuurikoostööle,
- toetada Kasahstani pingutusi oma demokraatia tugevdamisel, majanduse arendamisel ja turumajandusele ülemineku lõpuleviimisel.

I JAOTIS

ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 2

Demokraatia, rahvusvahelise õiguse põhimõtete ja eelkõige Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjas, Helsingi lõppaktis ja Pariisi uue Euroopa hartas määratletud inimõiguste ning turumajanduse põhimõtete, sealhulgas Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverentsi Bonni kohtumise dokumentides avaldatud põhimõtete austamine on lepinguosaliste sise- ja välispoliitika alus ning partnerluse ja käesoleva lepingu oluline osa.

Artikkel 3

Lepinguosalised leiavad, et heaolu ja stabiilsuse tagamiseks endise Nõukogude Liidu piirkonnas peaksid Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu lagunemisel tekkinud uued sõltumatud riigid, edaspidi "sõltumatud riigid", jätkama ja arendama omavahelist koostööd Helsingi lõppakti põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse kohaselt ja heanaaberlike suhete vaimus ning seda tegevust igati soodustama.

II JAOTIS

POLIITILINE DIALOOG

Artikkel 4

Kasahstanis toimuvaid poliitika ja majanduse muutusi ning soodustab uute koostöövormide loomist. Poliitiline dialoog

Lepinguosalised alustavad korrapäraselt poliitilist dialoogi, mida nad kavatsevad arendada ja süvendada. See täiendab ja tugevdab ühenduse ja Kasahstani Vabariigi vastastikust lähenemist, toetab

- tugevdab Kasahstani Vabariigi sidemeid ühenduse ja selle liikmesriikide ning seeläbi kõikide demokraatlike riikidega.

Käesoleva lepingu abil saavutatav majanduslik lähenemine tihen dab poliitilisi suhteid,

- toob kaasa seisukohtade olulise ühtlustumise vastastikust huvi pakkuvates rahvusvahelistes küsimustes, mis suurendab julgeolekut ja stabiilsust.

Artikkel 5

Ministrite tasandil toimub poliitiline dialoog artikliga 76 asutatavas koostöönõukogus ja vastastikusel kokkuleppel ka mujal.

Artikkel 6

Lepinguosalised rakendavad poliitiliseks dialoogiks ka muid menetlusi ja vahendeid, mis on eelkõige järgmised:

1. Kõikides valdkondades kohtlevad lepinguosalised teineteist järgmise suhtes enamsoodustuskorras:

- impordi- ja eksporditollimaksud ja -lõivud, kaasa arvatud nende tollimaksude ja lõivude kogumise kord,
- tollivormistuse, transiidi, ladude ja ümberlaadimisega seotud sätted,
- maksud ja muud siseriiklikud lõivud, mida otse või kaude kohaldatakse importkaupade suhtes,
- makseviisid ja selliste maksete ülekanded,
- eeskirjad, mis käsitlevad kaupade müüki, ostu, vedu, turustamist ja kasutamist siseturul.

2. Lõike 1 sätteid ei kohaldata:

- a) soodustustele, mis on antud eesmärgiga luua tolliliit või vaba-kaubanduspiirkond või sellise liidu või piirkonna loomise tõttu;
- b) soodustustele, mis on antud teatavatele riikidele GATTi ja muude arengumaid soodustavate rahvusvaheliste kokkulepete kohaselt;

- korrapärased kohtumised kõrgemate ametnike tasemel ühelt poolt ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi esindajate vahel,

- lepinguosaliste-vaheliste diplomaatiliste kanalite täielik kasutamine, sealhulgas asjakohased kahe- ja mitmepoolsed sidemed, näiteks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ja CSCE kohtumiste raames ja mujal,

- kõik muud vahendid, sealhulgas asjatundjate kohtumise võimalus, mis soodustaks selle dialoogi süvendamist ja arendamist.

Artikkel 7

Parlamendi tasandil toimub poliitiline dialoog artikliga 81 asutatava parlamentaarse koostöökomitee raames.

III JAOTIS

KAUBAVAHETUS

Artikkel 8

- c) soodustustele, mis on antud naaberriikidele piiriliikluse hõlbustamiseks.

3. Üleminekuajal, mis lõpeb Kasahstani Vabariigi ühinemisel GATTiga või 31. detsembril 1998, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev saabub varem, ei kohaldata lõike 1 sätteid I lisas määratletud soodustuste suhtes, mida Kasahstani Vabariik annab teistele NSVLi lagunemisel tekkinud riikidele.

Artikkel 9

1. Lepinguosalised leiavad üksmeelselt, et vaba transiidi põhimõte on käesoleva lepingu eesmärkide saavutamise oluline eeltingimus.

Seoses sellega tagab kumbki lepinguosaline teise lepinguosalise tolliterritooriumilt pärinevate või sinna suunduvate kaupade piiranguteta transiidi läbi oma territooriumi või selle kaudu.

2. Lepinguosaliste vahel kohaldatakse GATTi V artikli lõigete 2–5 sätteid.

3. Käesolevas artiklis sisalduvad sätted ei piira lepinguosaliste vahel kokku lepitud erisätete kohaldamist teatavate valdkondade, nagu veondus, või toodete suhtes.

Artikkel 10

Ilma et see piiraks õigusi ja kohustusi, mis tulenevad mõlemat lepinguosalist siduvatest rahvusvahelistest kaupade ajutise impordi konventsioonidest, vabastab kumbki lepinguosaline lisaks sellele teise lepinguosalise ajutiselt imporditud kaupade impordilõivudest ja -tollimaksudest oma õigusaktide kohaselt sellistel juhtudel ja korras, mis on sätestatud mõnes muus asjakohases teda siduvas rahvusvahelises konventsioonis. Arvesse võetakse tingimusi, mille alusel asjaomane lepinguosaline on sellisest konventsioonist tulenevad kohustused võtnud.

Artikkel 11

1. Kasahstani Vabariigist pärinevaid kaupu imporditakse ühendusse koguseliste piiranguteta, ilma et see piiraks käesoleva lepingu artiklite 13, 16 ja 17 ning Hispaania ja Portugali Euroopa Ühendusega ühinemise akti artiklite 77, 81, 244, 249 ja 280 kohaldamist.

2. Ühendusest pärinevaid kaupu imporditakse Kasahstani Vabariiki koguseliste piirangute ja samaväärsete meetmeteta, ilma et see piiraks käesoleva lepingu artiklite 13, 16 ja 17 kohaldamist.

Artikkel 12

Lepinguosalistele omavahelises kaubavahetuses kasutatakse turuhindu.

Artikkel 13

1. Kui mõnda toodet imporditakse ühe lepinguosalise territooriumile sellistes suurenevates kogustes ja sellistel tingimustel, et see kahjustab või ähvardab kahjustada samasuguste või otseselt konkureerivate toodete kodumaised tootjaid, võib sõltuvalt asjaoludest kas ühendus või Kasahstani Vabariik võtta asjakohaseid meetmeid järgmises korras ja tingimuste kohaselt.

2. Enne meetmete võtmist või lõike 4 kohastel juhtudel võimalikult kiiresti pärast nende võtmist esitab sõltuvalt asjaoludest kas ühendus või Kasahstani Vabariik koostöö nõukogule kogu asjakohase teabe, et leida mõlemat lepinguosalist rahuldav lahendus IX jaotise kohaselt.

3. Kui nõupidamise tulemusena ei jõua lepinguosalistele olukorra vältimise meetmetes kokkuleppele 30 päeva jooksul pärast koostöö nõukogu poole pöördumist, võib nõupidamist taotlenud lepinguosaline piirata asjakohaste toodete impordi sellises ulatuses ja niikaua, kui on vaja kahju vältimiseks või kõrvaldamiseks, või võtta muid sobivaid meetmeid.

4. Pakilistes olukordades, kus viivitamine põhjustaks raskesti kõrvaldatavat kahju, võivad lepinguosalistel võtta meetmeid enne nõupidamist, tingimusel et nõupidamist pakutakse kohe pärast selliste meetmete võtmist.

5. Käesoleva artikli kohaste meetmete väljavalimisel peavad lepinguosalistel esmatahtsaks neid, mis segavad käesoleva lepingu eesmärkide saavutamist kõige vähem.

6. Mitte miski käesolevas artiklis ei piira ega mõjuta emba-kumba lepinguosalist dumpinguvastaste või tasakaalustavate meetmete võtmisel GATTi VI artikli, GATTi VI artikli rakendamise lepingu, GATTi VI, XVI ja XXIII artikli tõlgendamise ja kohaldamise kokkuleppe või asjakohaste siseriiklike õigusaktide kohaselt.

Artikkel 14

Lepinguosalistele kohustuvad kaaluma käesoleva lepingu nendevahelist kaubavahetust käsitlevate sätete edasiarendamist vastavalt olukorrale, sealhulgas Kasahstani Vabariigi GATTiga ühinemisest tulenevale olukorrale. Koostöö nõukogu võib lepinguosalistele anda selliste edasiarenduste kohta soovitusi, mida heakskiitmise korral võidakse lepinguosalistele menetluste kohaselt sõlmitud kokkuleppe alusel ellu viia.

Artikkel 15

Käesolev leping ei välista selliste impordi-, ekspordi- või transiidikeeldude või -piirangute kohaldamist, mis on õigustatud kõlbluse, avaliku korra või julgeoleku seisukohast või seoses inimeste, loomade või taimede tervise ja elu, loodusvarade, kunsti-, ajaloo- või muinasväärtusega rahvusliku rikkuse või intellektuaal-, tööstus- või kaubandusomandi kaitsmisega või kulda ja hõbedat käsitlevate eeskirjadega. Sellised keelud või piirangud ei kujuta endast siiski meelevaldse diskrimineerimise vahendit ega lepinguosalistele vahelise kaubanduse varjatud piirangut.

Artikkel 16

Käesolevat jaotist ei kohaldata kaupade koondnomenklatuuri gruppidesse 50–63 kuuluvate tekstiiltoodetega kauplemise suhtes. Nende toodetega kauplemist korraldab eraldi leping, mis parafeeriti 15. oktoobril 1993 ja mida kohaldatakse ajutiselt 1. jaanuarist 1993.

Artikkel 17

1. Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepinguga hõlmatud toodetega kauplemist korraldatakse käesoleva jaotise sätetega,

välja arvatud artikkel 11, ja ESTÜ terasetoodete koguselisi kauplemispiiranguid käsitleva kokkuleppe sätetega selle kokkuleppe jõustumisel.

2. Asutatakse söe- ja teraseküsimumste siderühm, kuhu kuuluvad ühelt poolt ühenduse ja teiselt poolt Kasahstani Vabariigi esindajad.

Siderühm vahetab korrapäraselt teavet kõikide lepinguosalisi huvitavate söe- ja teraseküsimumste kohta.

Artikkel 18

Tuumamaterjalidega kaubeldakse Euroopa Aatomienergiaühenduse ja Kasahstani Vabariigi vahel sõlmitava erilepingu sätete kohaselt.

IV JAOTIS

ÄRITEGEVUST JA INVESTEERIMIST KÄSITLEVAD SÄTTED

I PEATÜKK

Artikkel 22

TÖÖTINGIMUSED

Koostöönõukogu annab soovitusi artiklite 19–21 rakendamiseks.

Artikkel 19

1. Kui liikmesriigis kohaldatavatest õigusaktidest, tingimustest ja korrast ei tulene teisiti, püüavad ühendus ja liikmesriigid tagada, et töö- ja palgatingimustes ning töölt vabastamisel ei tehta liikmesriigi territooriumil seaduslikult töötavatel Kasahstani Vabariigi kodanikel ja liikmesriigi kodanikel kodakondsuse põhjal vahet.

II PEATÜKK

ÄRIÜHINGUTE ASUTAMIST JA TEGEVUST KÄSITLEVAD TINGIMUSED

2. Kui Kasahstani Vabariigis kohaldatavatest õigusaktidest, tingimustest ja korrast ei tulene teisiti, püüab Kasahstan tagada, et töö- ja palgatingimustes ning töölt vabastamisel ei tehta tema territooriumil seaduslikult töötavatel liikmesriigi kodanikel ja Kasahstani kodanikel kodakondsuse põhjal vahet.

Artikkel 23

1. a) Ühendus ja selle liikmesriigid kohtlevad Kasahstani äriühinguid oma territooriumil asutamise osas vähemalt sama soodsalt kui mis tahes kolmanda riigi äriühinguid, järgides seejuures oma õigusnorme.

b) Ilma et see piiraks II lisas loetletud reservatsioonide kohaldamist, kohtlevad ühendus ja selle liikmesriigid Kasahstani äriühingute tütarettevõtjaid, mis on asutatud nende territooriumil, nende tegevuse osas vähemalt sama soodsalt kui ühenduse äriühinguid, järgides seejuures oma õigusnorme.

c) Ühendus ja selle liikmesriigid kohtlevad Kasahstani äriühingute filiaale, mis on asutatud nende territooriumil, nende tegevuse osas vähemalt sama soodsalt kui mis tahes kolmanda riigi äriühingute filiaale, järgides seejuures oma õigusnorme.

Artikkel 20

Koostöönõukogu uurib, milliseid ühismeetmeid saab võtta ebaseadusliku sisserände takistamiseks, võttes arvesse tagasivõtmise põhimõtet ja tavasid.

Artikkel 21

Koostöönõukogu uurib võimalusi parandada eraettevõtjate töötähtsust koostöös lepinguosaliste rahvusvaheliste kohustuste, sealhulgas CSCE Bonni kohtumise dokumendis sätestatud kohustustega.

2. Ilma et see piiraks artiklite 34 ja 85 kohaldamist, kohtleb Kasahstani Vabariik ühenduse äriühinguid ja nende filiaale artiklis 25 määratletud tähenduses asutamise ja tegevuse osas Kasahstani territooriumil vähemalt sama soodsalt kui Kasahstani

äriühinguid ja nende filiaale või mis tahes kolmanda riigi äriühinguid ja nende filiaale, olenevalt sellest, kumb kohtlemine on soodsam, järgides seejuures oma õigusnorme.

Artikkel 24

1. Artikli 23 sätteid ei kohaldata õhu-, sisevee- ega merevedude suhtes.

2. Laevandusettevõtjate tegevuse osas, mis on seotud rahvusvaheliste mereveoteenuste, kaasa arvatud osaliselt merel toimivate ühendvedude osutamisega, lubab kumbki lepinguosaline teise lepinguosalise äriühingutel paikneda äri tegemiseks oma territooriumil kas tütarettevõtja või filiaali kujul, võimaldades vähemalt sama soodsaid asutamise- ja tegevustingimusi kui need, mida võimaldatakse oma äriühingutele või mõne kolmanda riigi äriühingu tütarettevõtjatele või filiaalidele, sõltuvalt sellest, kummad tingimused on soodsamad.

See tegevus hõlmab järgmist, kuid mitte ainult:

- a) mereveo- ja seotud teenuste turustus ja müük, suheldes otse klientidega pakkumise tegemisest arve esitamiseni, sõltumata sellest, kas neid teenuseid osutab või pakub teenuseosutaja ise või selline teenuseosutaja, kellega teenusemüüjal on püsivad ärisuhted;
- b) igasuguste veo- ja seotud teenuste, sealhulgas ühendveoteenuste pakkumiseks vajalike siseveoteenuste, eelkõige sisevee-, maantee- ja raudteeveoteenuste ost ja kasutamine enda huvides või oma klientide nimel (ja edasimüük oma klientidele);
- c) veo- ja tollidokumentide või muude veetavate kaupade päritolu ja laadi käsitlevate dokumentide koostamine;
- d) äriteabe andmine mis tahes viisil, sealhulgas arvutipõhiste infosüsteemide ja elektroonilise andmevahetuse abil (kui elektersidega seotud mittediskrimineerivatest piirangutest ei tulene teisiti);
- e) ärisuhte loomine kohalike laevandusettevõtjatega, sealhulgas osalemine äriühingu aktsiakapitalis ja kohapeal tööle võetute ametisse nimetamisel (välismaalastest töötajate puhul käesoleva lepingu asjakohaste sätete järgi);

- f) äriühingute nimel tegutsemine, korraldades vajaduse korral laevade sadamaskäike või lasti vastuvõtmist.

Artikkel 25

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *ühenduse äriühing* või *Kasahstani äriühing* – äriühing, mis on asutatud vastavalt liikmesriigi või Kasahstani Vabariigi õigusaktide kohaselt ja mille registrijärgne asukoht või juhatuse asukoht või põhitegevuskoht on vastavalt ühenduse või Kasahstani Vabariigi territooriumil. Liikmesriigi või Kasahstani Vabariigi õigusaktide kohaselt asutatud äriühingut käsitletakse vastavalt ühenduse või Kasahstani äriühinguna, kui tema tegevus on tegelikult ja pidevalt seotud vastavalt ühe liikmesriigi või Kasahstani Vabariigi majandusega;
- b) *äriühingu tütarettevõtja* – esimesena nimetatud äriühingu tegeliku kontrolli all olev äriühing;
- c) *äriühingu filiaal* – äriüksus, mis ei ole iseseisev juriidiline isik, kuid on laadilt püsiv, näiteks emaettevõtja laiendus, millel on oma juhtkond ja vahendid äritehingute tegemiseks kolmandate isikutega nii, et viimased, kuigi teades, et vajaduse korral on olemas õiguslik side välismaal asuva peakontoriga emaettevõtjaga, ei pea suhtlema otse kõnealuse emaettevõtjaga, vaid võivad teha tehinguid nimetatud laienduseks oleva äriüksusega;
- d) *asutamine* – punktis a nimetatud ühenduse või Kasahstani äriühingu õigus alustada majandustegevust, asutades tütarettevõtjaid ja filiaale vastavalt Kasahstani Vabariigis või ühenduses;
- e) *tegevus* – majandustegevus;
- f) *majandustegevus* – tööstuslik, kaubanduslik ja kutsealane tegevus;
- g) Rahvusvaheliste merevedude, sealhulgas osaliselt merel toimivate ühendvedude puhul kohaldatakse käesoleva ja III peatüki sätteid ka vastavalt väljaspool ühendust või Kasahstani Vabariiki asuvate liikmesriigi või Kasahstani kodanike suhtes ning väljaspool ühendust või Kasahstani Vabariiki asutatud ja

vastavalt liikmesriigi või Kasahstani kodanike kontrollitavate laevandusettevõtjate suhtes, kui nende laevad on vastavalt selles liikmesriigis või Kasahstani Vabariigis registreeritud kooskõlas asjakohaste õigusaktidega.

Artikkel 26

1. Käesoleva lepingu muudest sätetest hoolimata ei takistata lepinguosalist võtmast meetmeid järelevalvekaalutlustel, sealhulgas investorite, hoiustajate, kindlustusvõtjate või nende isikute kaitseks, kelle suhtes finantsteenuse osutajal on usalduskohustus, või rahandussüsteemi terviklikkuse ja stabiilsuse tagamiseks. Kui sellised meetmed on vastuolus käesoleva lepingu sätetega, ei kasutata neid lepinguosalise lepingujärgsete kohustuste täitmisest hoidumiseks.

2. Mitte midagi käesolevas lepingus ei tõlgendata nii, nagu oleks lepinguosaline kohustatud avalikustama üksiklientide äritegevuse ja kontodega seotud teavet või avalike asutuste valduses olevat konfidentsiaalset või ärisaladuse alla kuuluvat teavet.

Artikkel 27

Käesoleva lepingu sätted ei takista kumbagi lepinguosalist kohaldamast meetmeid, millega välditakse seda, et lepingu sätete abil hoitakse kõrvale lepinguosalise meetmetest, mis käsitlevad kolmandate riikide pääsu tema turgudele.

Artikkel 28

1. Olenemata käesoleva jaotise I peatüki sätetest on vastavalt Kasahstani Vabariigi või ühenduse territooriumil asutatud ühenduse või Kasahstani äriühingul õigus vastuvõtjariigi kehtivate õigusnormide alusel vastavalt Kasahstani Vabariigi või ühenduse territooriumil tööle võtta või lasta oma tütarettevõtjal või filiaalil tööle võtta töötajaid, kes on vastavalt ühenduse liikmesriigi või Kasahstani kodanikud, tingimusel et need töötajad on lõikes 2 määratletud võtmeisikud ja neid võtavad tööle üksnes äriühingud või filiaalid. Nende töötajate elamis- ja tööloaba hõlmab üksnes ajavahemikku, milleks neid on tööle võetud.

2. Eespool nimetatud äriühingute, edaspidi "organisatsioonid", võtmeisikud on punktis c määratletud "äriühingusiseselt üleviidadavad isikud", kes kuuluvad järgmise liigitusse, tingimusel et organisatsioon on juriidiline isik ja asjaomased isikud on olnud selle

teenistuses või selle aktsionärid (v.a enamusaktsionärid) vähemalt üleviimisele vahetult eelnenud aasta:

a) organisatsioonis juhtival kohal töötavad isikud, kes peasjalikult juhivad allüksust ja kelle tegevust jälgib või juhib äriühingu juhatuse või aktsionäride nõukogu või samalaadne organ ning kelle pädevuses on:

— allüksuse, selle osakonna või allosakonna juhtimine,

— muude järelevalve-, kutse- või juhtimistegevusega seotud töötajate järelevalve ja kontroll,

— isiklikult töötajate töölevõtmine ja töölt vabastamine või soovitude andmine nende palkamiseks, vabastamiseks või muude tööjõumeetmete võtmiseks;

b) organisatsioonis töötavad isikud, kes omavad allüksuse tegevuse, uurimiseadmete, töövõtete või juhtimise seisukohalt olulisi harukordseid teadmisi. Selliste teadmiste hindamisel võib lisaks allüksuses vajalikele teadmistele arvesse võtta selliseks tööks või tegevuseks vajalikke erialaoskusi, mis eeldab tehnilisi eriteadmisi, kaasa arvatud kuulumine loaga seotud erialal töötajate hulka;

c) *äriühingusiseselt üleviidadav isik* – füüsiline isik, kes töötab organisatsioonis lepinguosalise territooriumil ja kes viiakse majandustegevuse raames ajutiselt üle teise lepinguosalise territooriumile; asjaomase organisatsiooni põhitegevuskoht peab asuma lepinguosalise territooriumil ja isik tuleb üle viia selle organisatsiooni allüksusesse (filiaal, tütarettevõtja), kelle majandustegevus teise lepinguosalise territooriumil on sisuliselt samasugune.

Artikkel 29

1. Lepinguosalised teevad kõik endast oleneva, et vältida selliste meetmete võtmist, mis käesoleva lepingu allkirjutamisele eelnenud päevaga võrreldes kitsendavad teineteise äriühingute asutamise ja tegevusega seotud tingimusi.

2. Käesoleva artikli sätted ei piira artikli 37 sätete kohaldamist; artikliga 37 hõlmatud juhtudel kohaldatakse üksnes nimetatud artikli sätteid.

3. Partnerluse ja koostöö vaimus ning artikli 43 sätteid silmas pidades teatab Kasahstani Vabariigi valitsus ühendusele oma kavatsustest esitada uusi õigusaktide eelnõusid või võtta vastu uusi õigusnorme, mis lepingu allkirjutamisele eelnenud päevaga

võrreldes kitsendavad ühenduse äriühingute tütarettevõtjate ja filiaalide asutamise ja tegevusega seotud tingimusi Kasahstani Vabariigis. Ühendus võib nõuda Kasahstani Vabariigilt selliste õigusaktide eelnõude või õigusnormide edastamist ja neid käsitleva nõupidamise alustamist.

4. Kui Kasahstani Vabariigis kehtestatakse uued õigusnormid kitsendaksid tema territooriumil asutatud ühenduse äriühingute tütarettevõtjate ja filiaalide tegevusega seotud tingimusi võrreldes lepingu allkirjutamisele eelnenud päevaga, ei kohaldata neid õigusnorme asjakohase õigusakti jõustumise kuupäevaks Kasahstani Vabariigis juba asutatud tütarettevõtjate ja filiaalide suhtes seni, kuni kõnealusest jõustumisest on möödunud kolm aastat.

III PEATÜKK

TEENUSTE PIIRIÜLENE OSUTAMINE ÜHENDUSE JA KASAHSTANI VABARIIGI VAHEL

Artikkel 30

1. Lepinguosalised kohustuvad käesoleva peatüki sätete kohaselt astuma vajalikke samme, et järk-järgult lubada teenuseid osutada ühenduse ja Kasahstani äriühingutel, kes asuvad muu lepinguosalise territooriumil kui teenuse tarbija, võttes arvesse lepinguosaliste teenindusala arengut.

2. Koostöönõukogu annab soovitusi lõike 1 rakendamiseks.

Artikkel 31

Lepinguosalised teevad koostööd, et arendada Kasahstani Vabariigis turusuunitlusega teenindusvaldkondi.

Artikkel 32

1. Lepinguosalised kohustuvad tõhusalt kohaldama põhimõtet, mis tagab kaubanduslikel alustel piiramatut juurdepääsu rahvusvahelisele mereveoturule ja mereliiklusele:

a) eespool esitatud säte ei piira käesoleva lepingu osaliste õigusi ega kohustusi, mis tulenevad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioonist liinilaevanduskonverentsi toimimisejuhendi kohta. Liinid, mis ei kuulu konverentsi liikmete hulka, võivad konkureerida konverentsi liikmetega, tingimusel et nad

järgivad kaubanduslikel alustel toimiva ausa konkurentsi põhimõtet;

b) lepinguosalised kinnitavad oma tahet luua vaba konkurentsi keskkond, mis on puist- ja vedellastivedude oluline tunnusjoon.

2. Lõike 1 põhimõtete kohaldamisel lepinguosalised:

a) ei kohalda käesoleva lepingu jõustumisest ühenduse liikmesriikide ja endise Nõukogude Liidu vaheliste kahepoolsete lepingute lastijaotussätteid;

b) ei kehtesta edaspidi lastijaotussätteid kahepoolsetes lepingutes kolmandate riikidega, välja arvatud erandjuhtudel, mil emma-kumma käesoleva lepingu osalise liinilaevandusettevõtjatel ei oleks muidu tegelikku võimalust osaleda asjaomasesse kolmandasse riiki suunduvatel või sealt lähtuvatel vedudel;

c) keelavad edaspidi lastijaotuskokkulepete sõlmimise puist- ja vedellastivedusid käsitlevate kahepoolsete lepingute raames;

d) kaotavad käesoleva lepingu jõustumisel kõik ühepoolsete meetmed ja haldus-, tehnilised ja muud takistused, millel võib olla piirav või diskrimineeriv mõju rahvusvaheliste mereveoteenuste vabale osutamisele.

Muu hulgas kohtlevad lepinguosalised teise lepinguosalise kodanike või äriühingute kasutuses olevaid laevu rahvusvahelisele kaubandusele avatud sadamatele juurdepääsul, nende sadamate infrastruktuuride ja abiteenuste kasutamisel ja sellega seotud tasude, maksude ja tolliteenuste osas ning kaikohtade ja peale- ja maha-laadimisvahendite kasutamise võimaldamisel vähemalt sama soodsalt kui oma laevu.

3. Ühenduse kodanikud ja äriühingud, kes osutavad rahvusvahelisi mereveoteenuseid, võivad vabalt osutada rahvusvahelisi mere- ja jõeveoteenuseid Kasahstani Vabariigi siseveekogudel ja vastupidi.

Artikkel 33

Et tagada lepinguosaliste vahelise veonduse kooskõlaline areng, mis on kohandatud nende kaubandusvajadustele, võivad lepinguosalised pärast käesoleva lepingu jõustumist sõlmida vajaduse korral erilepinguid, mis käsitlevad vastastikuse turulepääsu ja teenuste osutamise tingimusi maantee-, raudtee- ja sisevee- ning vajaduse korral õhuvõrgu.

IV PEATÜKK

Artikkel 39

ÜLDSÄTTED

Artikkel 34

1. Käesoleva jaotise sätteid kohaldatakse piirangutega, mis on õigustatud avaliku korra või julgeoleku või rahvatervise seisukohalt.

2. Neid ei kohaldata tegevuse suhtes, mis on emma-kumma asjaomase lepinguosalise territooriumil kas või juhuti seotud avaliku võimu teostamisega.

Artikkel 35

Käesoleva jaotise kohaldamisel ei takista mitte miski käesolevas lepingus selle osalisi kohaldamast oma õigusnorme, mis käsitlevad riiki sisenemist, seal viibimist ja töötamist, töötõingimusi, füüsiliste isikute elamaasumist ja teenuste osutamist, tingimusel et sellega ei kaotata ega vähendata soodustusi, mida emmal-kummal lepinguosalisel on õigus käesoleva lepingu erisätte alusel saada. Eespool esitatud säte ei piira artikli 34 kohaldamist.

Artikkel 36

Kasahstani ja ühenduse äriühingute ühiselt kontrollitavate ja nende ainuomanduses olevate äriühingute suhtes kohaldatakse samuti II–IV peatüki sätteid.

Artikkel 37

Kohtlemine, mida üks lepinguosaline võimaldab teisele käesoleva lepingu alusel, ei ole alates üks kuu enne teenustekaubanduse üldlepingust (GATS) tulenevate kohustuste jõustumise kuupäeva GATSiga hõlmatud valdkondade ja meetmete osas soodsam kui see, mida selline esimene lepinguosaline võimaldab GATSi sätete kohaselt iga teenindusvaldkonna, allvaldkonna ja teenindusviisi osas.

Artikkel 38

II–IV peatüki kohaldamisel ei võeta arvesse kohtlemist, mida ühendus, selle liikmesriigid või Kasahstani Vabariik võimaldavad majandusintegratsiooni lepingutega võetud kohustuste alusel GATSi V artikli põhimõtete kohaselt.

1. Käesoleva jaotise sätete kohaselt võimaldatavat enamsoodustuskorda ei kohaldata maksusoodustuste suhtes, mida lepinguosalised teevad või kavatsevad tulevikus teha topeltmaksustamise vältimise lepingute või muude maksukokkulepete alusel.

2. Mitte midagi käesolevas jaotises ei tõlgendata nii, nagu takistaks see lepinguosalistel võtmast või rakendamast meetmeid, mille eesmärk on topeltmaksustamise vältimise lepingute maksustamis- sätete ja muude maksukokkulepete või siseriikliku maksuõiguse kohane maksustamise vältimise või maksudest kõrvalehoidumise takistamine.

3. Mitte midagi käesolevas jaotises ei tõlgendata nii, nagu takistaks see liikmesriikidel või Kasahstani Vabariigil eristamast oma asjakohaste maksusätete kohaldamisel maksumaksjaid, kes ei ole ühesuguses olukorras, eeskätt oma elu- või asukoha poolest.

Artikkel 40

Ilma et see piiraks artikli 28 kohaldamist, ei tõlgendata II–IV peatüki ühtegi sätet nii, nagu annaks see:

— liikmesriikide või Kasahstani Vabariigi kodanikele õiguse siseneda vastavalt Kasahstani või ühenduse territooriumile või seal viibida ükskõik kellena, eelkõige äriühingu aktsionäri, osaniku, juhi või töötaja või teenuste osutaja või tarbijana,

— Kasahstani äriühingute ühenduses asuvatele tütarettevõtjatele või filiaalidele õiguse tööle võtta või lasta tööle võtta Kasahstani kodanikke ühenduse territooriumil,

— ühenduse äriühingute Kasahstani asuvatele tütarettevõtjatele või filiaalidele õiguse tööle võtta või lasta tööle võtta liikmesriikide kodanikke Kasahstani territooriumil,

— Kasahstani äriühingutele või nende ühenduses asuvatele tütar- rettevõtjatele või filiaalidele õiguse võtta ajutise töölepingu alusel tööle Kasahstani kodanikke tööks muude isikute juures ja järelevalve all,

— ühenduse äriühingutele või nende Kasahstani asuvatele tütar- rettevõtjatele või filiaalidele õiguse võtta ajutiste töölepingute alusel tööle liikmesriikide kodanikke.

V PEATÜKK

JOOKSVAD MAKSED JA KAPITAL*Artikkel 41*

1. Lepinguosalised kohustuvad lubama igasuguseid ühenduses ja Kasahstani Vabariigis asuvate isikute vahel vabalt konverteeritavas valuutas tehtavaid maksebilansi jooksva konto kohaseid makseid, mis on seotud kaupade, teenuste või isikute liikumisega ja tehtud käesoleva lepingu sätete kohaselt.

2. Käesoleva lepingu jõustumisest tagatakse maksebilansi kapitalikonto kohaste tehingute puhul kapitali vaba liikumine vastuvõtjariigi õigusnormide kohaselt asutatud äriühingutesse otse investeerimisel ja II peatüki sätete kohasel investeerimisel ning nende investeringute ja nendest tuleneva kasumi rahaks muutmine või kodumaale tagasi viimine.

3. Ilma et see piiraks lõike 2 või 5 kohaldamist, ei kehtestata käesoleva lepingu jõustumisest uusi valuutapiiranguid ühenduse ja Kasahstani Vabariigi residentide vahelisele kapitali liikumisele ja sellega seotud jooksvatele maksetele ning kehtivat korda ei karmistata.

4. Lepinguosalised peavad teineteisega nõu, et käesoleva lepingu eesmärkide edendamiseks hõlbustada muude kui lõikes 2 nimetatud kapitalivormide liikumist ühenduse ja Kasahstani Vabariigi vahel.

5. Käesoleva artikli sätete kohaselt ja oma vääringu täieliku konverteeritavuse saavutamiseni Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) asutamislepingu VIII artikli tähenduses võib Kasahstani Vabariik erandjuhtudel kohaldada lühikese ja keskpika tähtajaga krediitide andmise ja võtmisega seotud valuutapiiranguid ulatuses, mis on Kasahstani Vabariigile kehtestatud sellise krediidi andmiseks ja

mida lubab Kasahstani seisund IMFis. Kasahstani Vabariik kohaldab neid piiranguid mittediskrimineerivalt. Neid kohaldatakse nii, et see segaks käesoleva lepingu täitmist võimalikult vähe. Kasahstani Vabariik teatab koostöönookogule viivitamata selliste meetmete kehtestamisest ja nendes tehtavatest muudatustest.

6. Kui ühenduse ja Kasahstani Vabariigi vaheline kapitali liikumine põhjustab erandlikel asjaoludel suuri raskusi ühenduse või Kasahstani vahetuskursi- või rahapoliitika toimimises või ähvardab neid põhjustada, võib vastavalt kas ühendus või Kasahstan võtta ühenduse ja Kasahstani vahelise kapitali liikumise suhtes kõige rohkem kuueks kuuks kaitsemeetmeid, kui need on hädavajalikud, ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist.

VI PEATÜKK

INTELLEKTUAAL-, TÖÖSTUS- JA KAUBANDUSOMANDI KAITSE*Artikkel 42*

1. Käesoleva artikli ja III lisa sätete kohaselt parandab Kasahstani Vabariik jätkuvalt intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õiguste kaitset, et pakkuda viienda aasta lõpuks pärast käesoleva lepingu jõustumist samasuguse tasemega kaitset kui ühenduses, sealhulgas tõhusaid vahendeid selliste õiguste kaitsmiseks.

2. Viienda aasta lõpuks pärast lepingu jõustumist ühineb Kasahstani Vabariik III lisa punktis 1 nimetatud intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õigusi käsitlevate mitmepoolsete konventsioonidega, mille osalisteks on liikmesriigid või mida liikmesriigid tegelikult kohaldavad nende konventsioonide asjakohaste sätete kohaselt.

V JAOTIS

ÕIGUSKOOSTÖÖ*Artikkel 43*

1. Lepinguosalised tunnustavad, et Kasahstani Vabariigi praeguste ja tulevaste õigusaktide ühtlustamine ühenduse omadega on tähtis eeltingimus Kasahstani ja ühenduse vaheliste majandussidemete tugevdamiseks. Kasahstani Vabariik püüab tagada oma õigusaktide järkjärgulise ühtlustamise ühenduse omadega.

2. Õigusaktide ühtlustamine hõlmab eelkõige järgmisi valdkondi: tolliõigus, äriühinguõigus, pangandusõigus, äriühingute raamatupidamine ja maksud, intellektuaalomand, töökaitse, finantsteenused, konkurentsieskirjad,

sealhulgas kõik kaubandust mõjutavad küsimused ja tavad, riigihanked, inimeste, loomade ja taimede elu ja tervise kaitse, keskkond, tarbijakaitse, kaudne maksustamine, tehnilised eeskirjad ja normid, tuumaalased õigusnormid ja veendus.

3. Ühendus annab Kasahstani Vabariigile nende meetmete rakendamiseks tehnilist abi, mis võib muu hulgas hõlmata:

- asjatundjate vahetust,
- teabe edastamist aegsasti, eelkõige asjakohaste õigusaktide puhul,
- seminaride korraldamist,
- koolitust,
- abi asjakohaseid valdkondi käsitlevate ühenduse õigusaktide tõlkimiseks.

4. Lepinguosalised lepivad kokku, et kumbki uurib oma konkurentsioiguse kooskõlastatud kohaldamise viise juhtudel, mis mõjutavad nendevahelist kaubandust.

VI JAOTIS

MAJANDUSKOOSTÖÖ

Artikkel 44

1. Ühendus ja Kasahstani Vabariik seavad sisse majanduskoostöö, et toetada Kasahstani majanduse ümberkujunemist ja taastumist ning püsivat arengut. Selline koostöö tugevdab olemasolevaid majandussidemeid, mis on kasuks mõlemale lepinguosalisele.

2. Kasahstani Vabariigi majanduse ja ühiskonna ümberkujundamiseks ning majandussüsteemi ümberkorraldamiseks töötatakse välja tegevuspõhimõtteid ja muid meetmeid lähtuvalt püsivuse põhimõttest ja ühiskonna kooskõllalisest arengust; need hõlmavad täiel määral ka keskkonnakaaluatlusi.

3. Selleks keskendutakse koostöös eelkõige järgmisele: majanduse ja ühiskonna areng, tööjõu arendamine, ettevõtluse toetamine (sealhulgas erastamine, investeerimine ja finantsteenuste arendamine), põllumajandus ja toiduainetööstus, energeetika ja mittesõjaline tuumaohutus, veendus, turism, keskkonnakaitse ja piirkondlik koostöö.

4. Erilist tähelepanu pööratakse meetmetele, mis võivad soodustada koostööd sõltumatute riikide vahel, et edendada piirkonna kooskõllalist arengut.

5. Ühendus võib vajaduse korral anda käesoleva lepinguga ette nähtud majanduskoostööks ja muudeks koostöövormideks tehnilist abi, võttes arvesse sõltumatute riikide tehnilist abistamist käsitlevat ühenduse asjakohast nõukogu määrust, Kasahstani Vabariigile antavat ühenduse tehnilist abi käsitlevas programmis kokku lepitud rõhuasetusi ja selleks kehtestatud kooskõllastus- ja rakenduskorda.

Artikkel 45

Tööstuskoostöö

1. Koostöö eesmärk on edendada eelkõige:

- mõlema lepinguosalise ettevõtjate vaheliste ärisidemete arengut,
- ühenduse osalemist Kasahstani pingutustes oma tööstuse ümberkorraldamisel,
- juhtimise parandamist,
- tööstustoodete kvaliteedi parandamist,
- kasuliku tootmis- ja töötlemisvõimsuse suurendamist toor-
mete vallas,
- asjakohaste kaubanduseeskirjade ja -tavade väljatöötamist, sealhulgas toodete turustamist,
- keskkonnakaitset,
- kaitsetööstuse ümberkujundamist.

2. Käesoleva artikli sätteid ei mõjuta ettevõtjaid käsitlevate ühenduse konkurentsieeskirjade rakendamist.

Artikkel 46

Investeeringute soodustamine ja kaitse

1. Pidades silmas ühenduse ja liikmesriikide asjakohaseid volitusi ja pädevust, on koostöö eesmärk luua kodu- ja välismaistele erainvesteeringutele soodsad olud, eelkõige luues paremad tingimused investeeringute kaitseks, kapitaliülekanneteks ja investeerimisvõimalusi käsitleva teabe vahetamiseks.

2. Koostöö eesmärkideks on eelkõige:

- vajaduse korral investeeringute soodustamise ja kaitse lepingute sõlmimine liikmesriikide ja Kasahstani Vabariigi vahel,
- vajaduse korral topeltmaksustamise vältimise lepingute sõlmimine liikmesriikide ja Kasahstani Vabariigi vahel,
- soodsate olude loomine välisinvesteeringute kaasamiseks Kasahstani majandusse,
- püsiva ja asjakohase äriõiguse ja -keskkonna loomine ning õigusnorme ja haldustavasid käsitlev teabevahetus investeeringute vallas,
- investeerimisvõimalusi käsitlev teabevahetus muu hulgas meside, näituste, kaubandusnädalate ja muude ürituste kaudu.

Artikkel 47

Riigihanked

Lepinguosalised töötavad koos välja tingimused kauba- ja teenuslepingute sõlmimiseks avatult ja võistluspakkumise põhjal, eelkõige pakkumismenetluse abil.

Artikkel 48

Koostöö standardite ja vastavushindamise alal

1. Lepinguosaliste vaheline koostöö edendab ühtlustumist rahvusvaheliselt tunnustatud kriteeriumide, põhimõtete ja suunistega, mida järgitakse kvaliteedi vallas. Vajalikud meetmed edendavad vastastikust tunnustamist vastavushindamise alal ja parandavad Kasahstani toodete kvaliteeti.

2. Selleks püüavad lepinguosalised teha koostööd tehnilise abi projektide raames, mis:

- edendavad vajalikku koostööd nende valdkondade organisatsioonide ja asutustega,
- edendavad ühenduse tehniliste eeskirjade ning Euroopa standardite ja vastavushindamismenetluste rakendamist,
- võimaldavad jagada kogemusi ja tehnilist teavet kvaliteedijuhitumise vallas.

Artikkel 49

Kaevandamine ja toormed

1. Lepinguosalised püüavad suurendada kaevandamise ja toormetega seotud investeeringuid ja kaubavahetust.

2. Koostöös keskendutakse eelkõige järgmistele valdkondadele:

- teabevahetus väljavaadete kohta kaevandamise ja mitteraudmetallide vallas,
- koostöö õigusliku raamistiku loomine,
- kaubandusküsimused,
- keskkonnavalaste õigusaktide vastuvõtmine ja rakendamine,
- koolitus,
- ohutus mäetööstuses.

Artikkel 50

Teadus- ja tehnoloogiakoostöö

1. Lepinguosalised edendavad koostööd mittesõjaliste teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse vallas vastastikuse kasu põhimõtetel ja piisavat juurdepääsu lepinguosaliste asjakohastele programmidele, võttes arvesse vahendite kättesaadavust, kui intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õiguste tõhusa kaitse nõuetest ei tulene teisiti.

2. Teadus- ja tehnoloogiakoostöö hõlmab:

- teadus- ja tehnikateabe vahetust,
- ühistegevust teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse vallas,
- lepinguosaliste teadusuuringute ja tehnoloogiaarendusega tegelevate teadlaste, uurijate ja tehnikute koolitust ja lähetusprogramme.

Kui see koostöö hõlmab haridust ja/või koolitust, tuleks seda teha artikli 51 sätete kohaselt.

Lepinguosalised võivad vastastikusel kokkuleppel teha muus vormis teadus- ja tehnoloogiakoostööd.

Sellises koostöös pööratakse erilist tähelepanu teadlaste, inseneride, uurijate ja tehnikute ümberpaigutamisele, kes tegelevad või on tegeleenud teadusuuringute ja/või tootmisega massihävitusrelvade vallas.

3. Käesoleva artikliga hõlmatud koostööd tehakse erikokkulepete kohaselt, mis räägitakse läbi ja sõlmitakse kummagi lepinguosalise vastuvõetud korras ning mis sisaldavad muu hulgas asjakohaseid intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandit käsitlevaid sätteid.

Artikkel 51

Haridus ja koolitus

1. Lepinguosalised teevad koostööd, et parandada üldhariduse ja erialaoskuste taset Kasahstani Vabariigis nii avalikus kui ka erasektoris.

2. Koostöös keskendutakse eelkõige järgmistele valdkondadele:

- Kasahstani kõrgharidus- ja koolitussüsteemide, sealhulgas kõrgharidusasutuste ja -diplomide tunnustamise süsteemi ajakohastamine,
- avaliku ja erasektori juhtivtöötajate ning riigiteenistujate koolitamine eeliseladel, mis määratakse kindlaks edaspidi,
- koostöö õppeasutuste ning õppeasutuste ja äriühingute vahel,
- õpetajate, koolilõpetajate, haldustöötajate, noorte teadlaste ja uurijate ning noorte liikuvus,
- Euroopa-õpingute edendamine sobivates õppeasutustes,
- ühenduse keelte õpetamine,
- konverentsitõlkide jätkukoolitus,
- ajakirjanike koolitus,
- koolitajate koolitus.

3. Ühe lepinguosalise võimalikku osalemist teise asjakohastes õppe- ja koolituskavades võiks kaaluda lepinguosaliste asjakohaste menetluste kohaselt ja seejärel luua vajaduse korral institutsioonilise raamistiku ja teha koostööplaanid, mille aluseks on Kasahstani Vabariigi osalemine ühenduse programmis Tempus.

Artikkel 52

Põllumajandus ja sellega seotud tööstus

Koostöö eesmärk selles vallas on põllumajandusreformi läbiviimine, põllumajanduse ja sellega seotud tööstuse ja teeninduse ajakohastamine, erastamine ja ümberkorraldamine Kasahstani Vabariigis ning Kasahstani toodete sise- ja välisurgude arendamine tingimustel, millega tagatakse keskkonnakaitse, võttes arvesse vajadust tagada varustatus toiduainetega ning arendada põllumajanduslikku äri ja põllumajandustoodete töötlemist ja turustamist. Samuti püüavad lepinguosalised järk-järgult ühtlustada Kasahstani standardeid tööstuslike ja põllumajanduslike toiduainete käsitlevate ühenduse tehniliste eeskirjade, sealhulgas sanitaar- ja fytosanitaarnõuetega.

Artikkel 53

Energeetika

1. Lepinguosalised teevad koostööd turumajanduse ja Euroopa energiaharta põhimõtetest lähtuvalt ning silmas pidades Euroopa energiaturgude järkjärgulist integreerumist.

2. Koostöö hõlmab muu hulgas järgmisi valdkondi:

- energiatootmise, -varustuse ja -tarbimise keskkonnamõju, et vältida või võimalikult palju vähendada sellisest tegevusest tulenevat keskkonnakahju,
- energiavarustuse kvaliteedi ja kindluse parandamine, sealhulgas tarneallikate mitmekesistamine säästlikul ja keskkonnasõbralikul viisil,
- energiapoliitika kujundamine,
- energiasektori juhtimise ja korraldamise parandamine turumajanduse põhimõtete alusel,
- selliste institutsiooniliste, õiguslike, maksu- ja muude tingimuste sätestamine, mida on vaja energiakaubanduse ja energiaalaste investeeringute suurenemise soodustamiseks,

- energiasäästu ja -tõhususe suurendamine,
- energeetika infrastruktuuri ajakohastamine,
- energiavarustuses ja lõpptarbimises rakendatava tehnoloogia parandamine kõikide energialiikide osas,
- juhtimis- ja tehniline koolitus energiasektoris,
- energiavarustuse kindlus ning energia ja energeetiliste materjalide vedu ja transiit.

Artikkel 54

Keskkond

1. Pidades silmas Euroopa energiahartat, arendavad ja tugevdavad lepinguosalisel oma koostööd keskkonna ja inimeste tervise vallas.
2. Koostöö eesmärk on võidelda keskkonnaseisundi halvenemise vastu, hõlmates eelkõige järgmist:
 - saastetaseme tulemuslik jälgimine ja keskkonnaseisundi hindamine; keskkonnaseisundi teabesüsteem,
 - kohaliku, piirkondliku ja piiriülese õhu- ja veesaaste vastu võitlemine,
 - looduseisundi taastamine,
 - säästev, tõhus ja keskkonnasõbralik energiatootmine ja -tarbimine,
 - tööstusettevõtete ohutus,
 - kemikaalide liigitamine ja ohutu käitlemine,
 - vee kvaliteet,
 - jäätmete vähendamine, ringlussevõtt ja ohutu kõrvaldamine, Baseli konventsiooni rakendamine,
 - põllumajanduse, pinnase ärauhutuse ja keemilise saaste mõju keskkonnale,
 - metsade kaitse,
 - elustiku mitmekesisuse säilitamine, kaitsealad ja looduse elusvarude säästev kasutamine ja hoidmine,

- maakasutuse kavandamine, sealhulgas hoonestamine ja linna- planeerimine,
- majanduslike ja maksualaste vahendite kasutamine,
- ülemaailmsed ilmastikumuutused,
- keskkonnavaline kasvatus ja teadlikkus,
- Espoo keskkonnamõju hindamise konventsiooni piiriülene rakendamine.

3. Koostööd tehakse eelkõige järgmistes vormides:

- tegevuse kavandamine häda- ja eriolukordade puhuks,
- teabe- ja asjatundjate vahetus, sealhulgas keskkonnasäästliku tehnoloogia edasiandmise ning biotehnoloogia ohutu ja keskkonnasõbraliku kasutamise vallas,
- ühised teadusuuringud,
- õigusaktide kohandamine ühenduse normidele,
- koostöö piirkondlikul tasandil, sealhulgas koostöö Euroopa Keskkonnaagentuuri raames, ja rahvusvahelisel tasandil,
- eeskätt ülemaailmseid ja ilmastikuküsimusi, kuid ka säästva arengu saavutamist käsitlevate tegevuskavade koostamine,
- keskkonnamõju uuringud.

Artikkel 55

Veendus

Lepinguosalised arendavad ja tugevdavad koostööd veonduse vallas.

Selle koostöö eesmärk on muu hulgas Kasahstani Vabariigi veosüsteemide ja -võrkude ümberkorraldamine ja ajakohastamine ning vajaduse korral veosüsteemide ühtlustamise edendamine ja tagamine ulatuslikuma veosüsteemi loomiseks.

Koostöö hõlmab muu hulgas järgmist:

- maanteevedude, raudteede, sadamate ja lennujaamade korralduse ja tegevuse ajakohastamine,
- raudteede, veeteede, maanteede, sadamate, lennujaamade ja õhuliikluse infrastruktuuri ajakohastamine ja arendamine, sealhulgas ühist huvi pakkuvate peateede ja üleeuroopaliste ühenduste ajakohastamine nimetatud veoviiside osas,

- ühendvedude edendamine ja arendamine,
- ühiste teadus- ja arendusprogrammide edendamine,
- õigusliku ja institutsioonilise raamistiku loomine poliitika väljatöötamiseks ja rakendamiseks, kaasa arvatud veondussektori erastamine.

Artikkel 56

Kosmos

Pidades silmas ühenduse, selle liikmesriikide ja Euroopa Kosmoseagentuuri pädevust, edendavad lepinguosalisel vajaduse korral pikaajalist koostööd mittesõjalise kosmosealase teadus- ja arendustöö ning kosmose kaubanduslike rakenduste vallas. Lepinguosalisel pööravad erilist tähelepanu algatustele, mille raames kummagi asjakohane kosmosetegevus täiendab teise oma täiel määral.

Artikkel 57

Postiteenused ja elekterside

Oma volituste ja pädevuse piires laiendavad ja tugevdavad lepinguosalisel koostööd järgmistes valdkondades:

- poliitika ja suuniste väljatöötamine elekterside ja postiteenuste arendamiseks,
- elekterside ja postiteenuste hinnakujundus- ja turunduspoliitika väljatöötamine,
- elekterside ja postiteenustega seotud projektide arendamise soodustamine ja investeringute kaasamine,
- elekterside- ja postiteenuste osutamise tõhususe ja kvaliteedi parandamine muu hulgas tegevuspiirangute kaotamise kaudu allvaldkondades,
- arenenud elektersiderakendused, eelkõige vahendite elektrooniliseks ülekandmiseks,
- elektersidevõrkude haldamine ja võimalikult tõhus kasutamine,
- elekterside- ja postiteenuste osutamiseks ning raadiosageduste kasutamiseks vajalikud õigusnormid,
- elekterside- ja postiteenuseid käsitlev koolitus tegutsemiseks turutingimustes.

Artikkel 58

Finantsteenused

Koostöö abil püütakse eelkõige hõlbustada Kasahstani Vabariigi osalemist kogu maailmas tunnustatud vastastikustes arveldussüsteemides. Tehnilisel abistamisel keskendutakse:

- pangandus- ja finantsteenuste ning ühise laenuvõtte arendamisele, Kasahstani Vabariigi osalemisele kogu maailmas tunnustatud vastastikuses arveldussüsteemis,
- Kasahstani Vabariigi maksusüsteemi ja -asutuste arendamisele ning kogemuste vahetamisele ja töötajate koolitamisele maksumaksmise vallas,
- kindlustuste arendamisele, mis muu hulgas looks soodsad olud ühenduse äriühingute osalemiseks kindlustusvaldkonna ühissettevõtete asutamisel Kasahstani Vabariigis, ja ekspordikrediidikindlustuse arendamisele.

Eelkõige soodustab see koostöö Kasahstani Vabariigi ja liikmesriikide vaheliste suhete arengut finantsteenuste vallas.

Artikkel 59

Rahapesu

1. Lepinguosalisel on ühel meelel, et on vaja teha pingutusi ja koostööd vältimaks oma rahandussüsteemide kasutamist kuritegevusest, eeskätt uimastikuritegudest saadud raha pesuks.

2. Koostöö selles vallas hõlmab haldus- ja tehnilist abi selliste rahapesu vältimiseks vajalike normide kehtestamiseks, mis on samaväärsed ühenduse ja sellel alal tegutsevate rahvusvaheliste organisatsioonide, sealhulgas rahapesuvastase töökoonna (FATF) vastu võetud normidega.

Artikkel 60

Piirkondlik areng

1. Lepinguosalisel tugevdavad koostööd piirkondliku arengu ja maakasutuse kavandamise vallas.

2. Selleks soodustavad nad riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahelist teabevahetust, mis käsitleb regionaalpoliitikat, maakasutuse kavandamise poliitikat ja regionaalpoliitika koostamise viise, pöörates erilist tähelepanu ebasoodsate alade arendamisele.

Nad edendavad otsesidemeid asjakohaste piirkondade ja piirkondliku arengu kavandamise eest vastutavate riiklike organisatsioonide vahel, et vahetada muu hulgas teavet piirkondliku arengu edendamise viiside ja vahendite kohta.

Artikkel 61

Sotsiaalkoostöö

1. Lepinguosalised arendavad omavahelist koostööd tervisekaitse ja ohutuse vallas, et parandada töökaitset.

Koostöö hõlmab eelkõige:

- haridust ja koolitust tervise ja ohutuse küsimustes, pöörates erilist tähelepanu väga ohtlikele tegevusaladele,
 - ennetusmeetmete väljatöötamist ja edendamist, et võidelda kutsehaiguste ja muude tööst tulenevate vaeguste vastu,
 - suurõnnetuste vältimist ja mürgkemikaalide käitlust,
 - töökeskkonna ja töökaitsega seotud alusteadmiste saamiseks vajalikku uurimistööd.
2. Tööhõive vallas hõlmab koostöö eelkõige tehnilist abi:
- tööturu parima toimimise saavutamiseks,
 - tööotsimis- ja nõuandeteenuste ajakohastamiseks,
 - ümberkorralduskavade koostamiseks ja juhtimiseks,
 - kohaliku tööhõive edendamiseks,
 - teabe vahetamiseks paindliku tööhõive kavade, sealhulgas nende kohta, millega toetatakse toimimist füüsilisest isikust ettevõtjana ja edendatakse ettevõtlust.

3. Lepinguosalised pööravad erilist tähelepanu koostööle sotsiaalkaitse vallas, mis hõlmab muu hulgas koostööd Kasahstani Vabariigi sotsiaalkaitse ümberkujundamise kavandamisel ja rakendamisel.

Selle ümberkujundamise eesmärk on Kasahstani Vabariigis välja töötada turumajandusele omased kaitseviisid, hõlmates seejuures kogu sotsiaalkaitset.

Artikkel 62

Turism

Lepinguosalised laiendavad ja arendavad koostööd, mis hõlmab:

- turismialase tegevuse edendamist,
- teabevoogude suurendamist,
- oskusteabe edasiandmist,
- ühistegevuse võimaluste uurimist,
- ametlike turismiasutuste vahelist koostööd,
- turismi edendamist käsitlevat koolitust.

Artikkel 63

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted

1. Lepinguosalised püüavad arendada ja tugevdada väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid (VKEd) ja nende liite ning ühenduse ja Kasahstani Vabariigi VKEde vahelist koostööd.

2. Koostöö hõlmab tehnilist abi eelkõige järgmistes valdkondades:

- VKEdele õigusliku raamistiku väljatöötamine,
- vajaliku infrastruktuuri arendamine (VKEd tugiasutus, sidepidamine, abi VKEde fondi loomiseks),
- tehnoloogiakeskuste arendamine.

Artikkel 64

Teave ja side

Lepinguosalised toetavad tänapäevaste teabetöötlusviiside, sealhulgas teabevahendite arendamist ning soodustavad tõhusat vastastikust teabevahetust. Eelistatakse programme, mille eesmärk on anda üldsusele ühendust ja Kasahstani Vabariiki käsitlevat põhiteavet, sealhulgas võimaldada võimaluse korral juurdepääsu andmekogudele, järgides seejuures kõiki intellektuaalomandi õigusi.

Artikkel 65

Tarbijakaitse

Lepinguosalised teevad tihedat koostööd, et sobitada kokku oma tarbijakaitseüsteemid. See koostöö võib hõlmata seadusandlust ja

institutsioonilist ümberkujundamist käsitlevat teabevahetust, alaliste süsteemide loomist ohtlike tooteid käsitlevaks vastastikuseks teabevahetuseks, tarbijatele antava teabe parandamist eriti hindade, toodete omaduste ja pakutavate teenuste osas, tarbijate huvide esindajate vahelise teabevahetuse arendamist ja tarbijakaitsepoliitika ühtlustamist ning seminaride ja koolituse korraldamist.

Artikkel 66

Toll

1. Koostöö eesmärk on tagada kõikide kavandatavaid kaubavahetust ja head kaubandustava käsitlevate sätete täitmine ja saavutada Kasahstani Vabariigi tollisüsteemi ühtlustumine ühenduse omaga.

2. Koostöö hõlmab eelkõige:

- teabevahetust,
- töövõtete parandamist,
- kaupade koondnomenklatuuri ja ühtse haldusdokumendi kasutuselevõttu,
- ühenduse ja Kasahstani Vabariigi transiidisüsteemide ühendamist,
- kaubaveoga seotud ülevaatuste ja vorminõuete lihtsustamist,
- tänapäevaste tolliteabesüsteemide sisseseadmise toetamist,
- seminaride ja koolituse korraldamist.

Vajaduse korral antakse tehnilist abi.

3. Ilma et see piiraks käesolevas lepingus, eelkõige artiklis 69 sätestatud laiemat koostööd, annavad lepinguosaliste haldusasutused vastastikust abi tolliküsimustes lepingule lisatud protokollisätete kohaselt.

Artikkel 67

Statistikakoostöö

Koostöö eesmärk selles vallas on arendada tõhusaid statistikasüsteeme, et anda usaldusväärset statistikat, mida on vaja

majanduse ümberkujundamise toetamiseks ja jälgimiseks ning eraettevõtluse arengu edendamiseks Kasahstani Vabariigis.

Lepinguosalised teevad koostööd eelkõige järgmistes valdkondades:

- Kasahstani statistikasüsteemi kohandamine rahvusvahelistele meetoditele, standarditele ja liigitustele,
- statistilise teabe vahetamine,
- vajaliku makro- ja mikromajandusliku statistilise teabe andmine majanduse ümberkujundamise rakendamiseks ja juhtimiseks.

Ühendus annab Kasahstani Vabariigile selleks tehnilist abi.

Artikkel 68

Majandusteadus

Lepinguosalised hõlbustavad majanduse ümberkujundamist ja majanduspoliitika kooskõlastamist koostöö abil, mille eesmärk on parandada kummagi majanduse põhialuste mõistmist ning majanduspoliitika kavandamist ja rakendamist turumajanduses. Selleks vahetavad lepinguosalised teavet makromajanduslike tulemuste ja väljavaadete kohta.

Ühendus annab tehnilist abi, et:

- toetada Kasahstani Vabariiki majanduse ümberkujundamisel, andes asjatundlikke nõuandeid ja tehnilist abi,
- edendada koostööd majandusteadlaste vahel, et kiirendada majanduspoliitika koostamiseks vajaliku oskusteabe edasiandmist, ja kindlustada majanduspoliitikaga seotud uurimistulemuste laialdane levitamine.

Artikkel 69

Uimastid

Oma volituste ja pädevuse piires teevad lepinguosalised koostööd, et suurendada narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku tootmise, pakkumise ja vedamise vastase tegevuse ja meetmete, sealhulgas lähteainete ebaseadusliku leviku tõkestamise tulemuslikkust ja mõjusust, ning aidata kaasa uimastinõudluse vältimisele ja vähendamisele. Koostöö selles vallas põhineb uimastitega seotud mitmesuguste valdkondade eesmärkide ja meetmete üle vastastikusel nõupidamisel ja nende põhjalikul kooskõlastamisel lepinguosaliste vahel.

*Artikkel 70***Koostöö ebaseadusliku tegevuse vältimiseks**

Lepinguosalised seavad sisse koostöö, et vältida sellist ebaseaduslikku tegevust nagu:

- nende kodanike ebaseaduslik sisseränne ja viibimine nende territooriumil, võttes arvesse tagasilubamise põhimõtteid ja tavasid,
- ebaseaduslik tegevus majanduse vallas, sealhulgas korruptsioon,
- ebaseaduslikud tehingud mitmesuguste kaupade, sealhulgas tööstusjätmetega,
- võltsimine,
- narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning relvade salakaubavedu.

Koostöö eespool nimetatud valdkondades põhineb vastastikusel nõupidamisel ja tihedal suhtlusel ning hõlmab tehnilist ja haldusabi, sealhulgas järgmistes valdkondades:

- siseriiklike õigusaktide koostamine ebaseadusliku tegevuse vältimise vallas,
- teabekeskuste loomine,
- ebaseadusliku tegevuse ennetamisega tegelevate asutuste tegevuse tõhustamine,
- töötajate koolitamine ja uurimistegevuse infrastruktuuri arendamine,
- mõlemale vastuvõetavate ebaseadusliku tegevuse tõkestamise meetmete väljatöötamine.

VII JAOTIS

KULTUURIKOOSTÖÖ*Artikkel 71*

Lepinguosalised kohustuvad edendama, soodustama ja hõlbustama kultuurikoostööd. Koostöö võib vajaduse korral hõlmata ühenduse või ühe või mitme liikmesriigi kultuurikoostööprogramme või muude vastastikust huvi pakkuvat tegevuste arendamist.

VIII JAOTIS

RAHANDUSKOOSTÖÖ*Artikkel 72*

Käesoleva lepingu eesmärkide saavutamiseks saab Kasahstani Vabariik ühenduselt artiklite 73–75 kohaselt ajutist rahalist abi tagastamatu tehnilise abina, et kiirendada Kasahstani majanduse ümberkujunemist.

Artikkel 73

Rahalist abi antakse programmi TACIS raames, mis on sätestatud ühenduse asjakohases nõukogu määruses.

Artikkel 74

Ühenduse rahalise abi eesmärgid ja valdkonnad nähakse ette soovitusliku programmiga, mis kajastab lepinguosaliste vahel kokkulepitavaid rõhuasetusi, võttes arvesse Kasahstani Vabariigi vajadusi, iga valdkonna suutlikkust abi vastu võtta ja ümberkujundamise edenemist. Lepinguosalised teatavad sellest koostööõukogule.

Artikkel 75

Olemasolevate vahendite parima kasutamise võimaldamiseks tagavad lepinguosalisel, et ühenduse tehniline abi kooskõlastatakse põhjalikult abiga, mis tuleb muudest allikatest, nagu liikmesriigid, muud riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid nagu Rahvusvaheline Rekonstruktsiooni- ja Arengupank ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank.

IX JAOTIS
INSTITUTSIOONILISED, ÜLD- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 76

Käesolevaga asutatakse koostöönõukogu, kes jälgib käesoleva lepingu täitmist. Ta tuleb ministrite tasandil kokku kord aastas. Ta vaatab läbi kõik käesoleva lepinguga seotud tähtsad küsimused ja kõik muud vastastikust huvi pakkuvad kahepoolsed või rahvusvahelised küsimused, et saavutada lepingu eesmärgid. Lepinguosaliste kokkuleppel võib ta anda ka asjakohaseid soovitusi.

Artikkel 77

1. Koostöönõukogusse kuuluvad ühelt poolt Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni liikmed ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi valitsuse liikmed.

2. Koostöönõukogu kehtestab oma töökorra.

3. Koostöönõukogu eesistujaks on vaheldumisi ühenduse esindaja ja Kasahstani Vabariigi valitsuse liige.

Artikkel 78

1. Koostöönõukogule on tema ülesannete täitmisel abiks koostöökomitee, kuhu kuuluvad ühelt poolt Euroopa Liidu Nõukogu liikmete esindajad ja Euroopa Ühenduste Komisjoni liikmed ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi valitsuse esindajad, tavaliselt kõrgemate ametnike tasandil. Koostöökomitee eesistujaks on vaheldumisi ühendus ja Kasahstani Vabariik.

Oma töökorras määrab koostöönõukogu kindlaks koostöökomitee töökorralduse ja ülesanded, mis hõlmavad koostöönõukogu kohtumiste ettevalmistamist.

2. Koostöönõukogu võib oma volitused edasi anda koostöökomiteele, kes tagab koostöönõukogu kohtumiste vahelisel ajal järjepidevuse.

Artikkel 79

Koostöönõukogu võib otsustada asutada mis tahes erikomitee või -organi, kes abistab teda ülesannete täitmisel, ja kindlaks määrata selliste komiteede või organite koosseisu, ülesanded ja töökorralduse.

Artikkel 80

Selliste käesoleva lepingu raames kerkivate küsimuste uurimisel, mis on seotud mõne GATTi artiklile viitava sättega, võtab koostöönõukogu võimalikult palju arvesse tõlgendust, mida GATTi osalised GATTi asjakohase artikli puhul üldiselt kasutavad.

Artikkel 81

Käesolevaga asutatakse parlamentaarne koostöökomitee. Komitees kohtuvad ja vahetavad arvamusi Kasahstani parlamendi ja Euroopa Parlamendi liikmed. Komitee tuleb kokku enda määratud ajavahemike tagant.

Artikkel 82

1. Parlamentaarsesse koostöökomiteesse kuuluvad ühelt poolt Euroopa Parlamendi liikmed ja teiselt poolt Kasahstani parlamendi liikmed.

2. Parlamentaarne koostöökomitee kehtestab oma töökorra.

3. Parlamentaarse koostöökomitee eesistujaks on töökorras sätestatu kohaselt vaheldumisi Euroopa Parlament ja Kasahstani parlament.

Artikkel 83

Parlamentaarne koostöökomitee võib koostöönõukogult nõuda käesoleva lepingu täitmisega seotud teavet, mille nõukogu seejärel komiteele esitab.

Parlamentaarsele koostöökomiteele teatatakse koostöönõukogu soovitustest.

Parlamentaarne koostöökomitee võib anda koostöönõukogule soovitusi.

Artikkel 84

1. Kumbki lepinguosaline kohustub käesoleva lepingu kehtivusalas tagama, et teise lepinguosalise füüsilised ja juriidilised isikud pääsevad tema enda kodanikega võrreldes diskrimineerimisvabalt lepinguosaliste pädevatesse kohtutesse ja haldusasutustesse, et kaitsta oma isiklikke ja omandiõigusi, sealhulgas intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi õigusi.

2. Oma volituste ja pädevuse piires lepinguosalistes:

- soodustavad vahekohtumenetluse kasutuselevõtmist ühenduse ja Kasahstani Vabariigi ettevõtjate äritehingutest või koostööst tulenevate vaidluste lahendamiseks,
- lepivad kokku, et vaidluste suunamisel vahekohtusse võib iga vaidlusosaline valida oma vahekohtuniku olenemata tema kodakondsusest ja eesistujaks olev kolmas vahekohtunik või ainus vahekohtunik võib olla kolmanda riigi kodanik, välja arvatud juhul, kui vaidlusosaliste valitud vahekohtu eeskirjades on sätestatud teisiti,
- soovivad oma ettevõtjatel valida vastastikusel kokkuleppel nende lepingute suhtes kohaldatav õigus,
- soodustavad ÜRO rahvusvahelise kaubandusõiguse komisjoni (UNCITRAL) koostatud vahekohtueeskirjade rakendamist ja 10. juunil 1958 New Yorgis sõlmitud välisriigi vahekohtu otsuste tunnustamise ja täitmise konventsioonile alla kirjutanud riikide vahekohtute kasutamist.

Artikkel 85

Mitte miski käesolevas lepingus ei takista lepinguosalisel võtta meetmeid:

- a) mida ta peab vajalikuks, et vältida tema oluliste julgeolekuhvidega vastuolus oleva teabe avalikustamist;
- b) mis on seotud relvade, laskemoona või sõjatarvikute tootmise või nendega kauplemise või kaitsevajadusteks asendamatute teadus- või arendustöö või tootmisega, tingimusel et need meetmed ei halvenda konkurentsitingimusi selliste toodete suhtes, mis ei ole eriomaselt sõjalise otstarbega;
- c) mida ta peab enda julgeoleku seisukohalt vajalikuks avaliku korra säilitamist mõjutavate tõsiste siseriiklike rahutuste, sõja või sõjaohu kujutavate tõsiste rahvusvaheliste pingete korral või selleks, et täita kohustusi, mis ta on endale võtnud rahu ja rahvusvahelise julgeoleku säilitamiseks;
- d) mida ta peab vajalikuks, et täita oma rahvusvahelisi kohustusi kahesuguse kasutusega tööstuskaupade ja tehnoloogiate järele valvamisel.

Artikkel 86

1. Käesoleva lepinguga hõlmatud valdkondades ja ilma et see piiraks lepingus sisalduvate erisätete kohaldamist:

— ei põhjusta meetmed, mida Kasahstani Vabariik rakendab ühenduse suhtes, diskrimineerimist liikmesriikide, nende kodanike ega nende äriühingute vahel,

— ei põhjusta meetmed, mida ühendus rakendab Kasahstani Vabariigi suhtes, diskrimineerimist Kasahstani kodanike ega äriühingute vahel.

2. Lõike 1 sätteid ei piira lepinguosaliste õigust kohaldada oma asjakohaseid maksualaseid õigusnorme maksumaksjate suhtes, kes ei ole oma elu- või asukoha osas ühesuguses olukorras.

Artikkel 87

1. Kumbki lepinguosaline võib suunata koostööõukogule vaidlused, mis on seotud käesoleva lepingu kohaldamise või tõlgendamisega.

2. Koostööõukogu võib vaidluse lahendada soovitud andmisega.

3. Kui vaidlust ei ole võimalik lahendada lõike 2 kohaselt, võib ükskõik kumb lepinguosaline teatada teisele lepitaja määramisest; sel juhul peab teine lepinguosaline määrama kahe kuu jooksul teise lepitaja. Selle korra kohaldamisel käsitletakse ühendust ja liikmesriike ühe vaidlusosalisena.

Koostööõukogu määrab kolmanda lepitaja.

Lepitajate soovitud antakse häälteenamusega. Sellised soovitud ei ole lepinguosalistele siduvad.

Artikkel 88

Lepinguosalised lepivad kokku, et emma-kumma lepinguosalise taotlusel peavad nad sobival viisil viivitamata nõu, et arutada käesoleva lepingu tõlgendamise või rakendamise seotud küsimusi ja omavaheliste suhete muid asjakohaseid tahke.

Käesoleva artikli sätteid ei mõjuta ega piira mingil viisil artiklite 13, 87 ja 93 kohaldamist.

Artikkel 89

Käesolevaga Kasahstani Vabariigile võimaldatud kohtlemine ei ole mingil juhul soodsam kui see, mida liikmesriigid üksteisele võimaldavad.

Artikkel 90

Käesoleva lepingu kohaldamisel on "lepinguosalisteks" ühelt poolt Kasahstani Vabariik ja teiselt poolt ühendus või liikmesriigid või ühendus ja liikmesriigid nende vastavate volituste kohaselt.

Artikkel 91

Kuivõrd käesoleva lepinguga hõlmatud küsimused on hõlmatud energiaharta lepingu ja selle protokollidega, kohaldatakse selliste küsimuste suhtes nimetatud lepingut ja protokolle nende jõustumisel, kuid üksnes niivõrd, kui selline kohaldamine on nendes sätestatud.

Artikkel 92

Käesolev leping sõlmitakse esialgu kümneks aastaks, misjärel leping automaatselt uueneb ühe aasta kaupa, kui kumbki lepinguosaline ei teata teisele lepingu denonsseerimisest kirjalikult kuus kuud enne lepingu tähtaja möödumist.

Artikkel 93

1. Lepinguosalised võtavad kõik üld- või erimeetmed, mida on vaja nende käesolevast lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks. Nad hoolitsevad käesolevas lepingus sätestatud eesmärkide saavutamise eest.

2. Kui emb-kumb lepinguosaline leiab, et teine lepinguosaline ei ole täitnud käesoleva lepingu järgset kohustust, võib ta võtta asjakohaseid meetmeid. Enne nende võtmist, välja arvatud eriti pakilistel juhtudel, esitab ta koostööndukogule kogu asjakohase teabe, mida on vaja olukorra põhjalikuks uurimiseks, et leida lepinguosalistele vastuvõetav lahendus.

Kõnealuste meetmete väljavalimisel tuleb esmatähtsaks pidada neid, mis segavad käesoleva lepingu toimimist kõige vähem. Teise lepinguosalise nõudel teatatakse nendest meetmetest viivitamata koostööndukogule.

Artikkel 94

I, II ja III lisa ning protokoll moodustavad käesoleva lepingu lahutamatu osa.

Artikkel 95

Üksikisikute ja ettevõtjate ühesuguste õiguste saavutamiseni käesoleva lepingu kohaselt ei mõjuta käesolev leping õigusi, mis tagatakse isikutele ja ettevõtjatele ühelt poolt üht või mitut

liikmesriiki ja teiselt poolt Kasahstani Vabariiki siduvate kehtivate lepingutega, välja arvatud ühenduse pädevusvaldkondades, ilma et see piiraks liikmesriikide käesolevast lepingust tulenevaid kohustusi nende pädevusvaldkondades.

Artikkel 96

Käesolevat lepingut kohaldatakse ühelt poolt nende territooriumide suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse, Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse ning Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut nendes lepingutes sätestatud tingimustel, ja teiselt poolt Kasahstani Vabariigi territooriumi suhtes.

Artikkel 97

Käesoleva lepingu hoiulevõtja on Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär.

Artikkel 98

Käesoleva lepingu originaaleksemplar, mille hispaania-, hollandi-, inglise-, itaalia-, kreeka-, portugali-, prantsus-, rootsi-, saksa-, soome-, taani- ja kasahhikeelne tekst on võrdselt autentsed, antakse hoiule Euroopa Liidu Nõukogu peasekretärile.

Artikkel 99

Lepinguosalised kiidavad käesoleva lepingu heaks oma menetluste kohaselt.

Käesolev leping jõustub sellise teise kuu esimesel päeval, mis järgneb kuupäevale, mil lepinguosalsed teatavad Euroopa Liidu Nõukogu peasekretärile, et esimeses lõigus nimetatud menetlused on lõpule viidud.

Jõustumisel asendab käesolev leping Kasahstani Vabariigi ja ühenduse vaheliste suhete osas 18. detsembril 1989 Brüsselis sõlmitud Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu vahelise kaubandust ning kaubandus- ja majanduskoostööd käsitlevat lepingut.

Artikkel 100

Lepinguosalised lepivad kokku, et kui enne käesoleva lepingu jõustumiseks vajalike menetluste lõpuleviimist kohaldatakse käesoleva lepingu teatavate osade sätteid 1994. aastal ühenduse ja Kasahstani Vabariigi vahelise vahelepingu alusel, tähendab mõiste "lepingu jõustumise kuupäev" sel juhul vahelepingu jõustumise kuupäeva.

Hecho en Bruselas, el veintitrés de enero de mil novecientos noventa y cinco.

Udfærdiget i Bruxelles, den treogtyvende januar nitten hundrede og femoghalvfems.

Geschehen zu Brüssel am dreiundzwanzigsten Januar neunzehnhundertfünfundneunzig.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι τρεις Ιανουαρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα πέντε.

Done at Brussels, on the twenty-third day of January in the year one thousand nine hundred and ninety-five.

Fait à Bruxelles, le vingt-trois janvier mil neuf cent quatre-vingt-quinze.

Fatto a Bruxelles, addì ventitré gennaio millenovecentonovantacinque.

Gedaan te Brussel, de drieëntwintigste januari negentienhonderd vijfennegentig.

Feito em Bruxelas, em vinte e três de Janeiro de mil novecentos e noventa e cinco.

Tehty Brysselissä kahdentenkymmenentenäkolmantena päivänä tammikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäviisi.

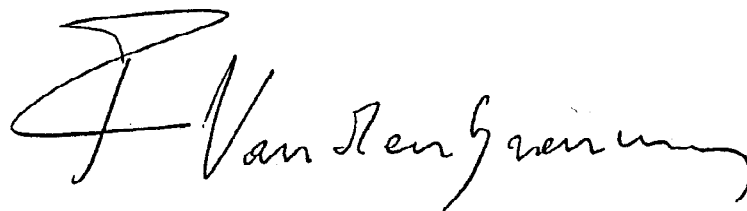
Som skedde i Bryssel den tjugotredje januari år ettusenniohundra nittio fem.

Бір мян тоғыз жүз тоқсан бесінші жауында қаңтар айының жиырма үшінші күні Брюссель қаласында жасалған

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

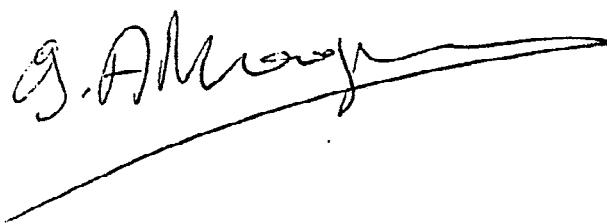
På Kongeriget Danmarks vegne

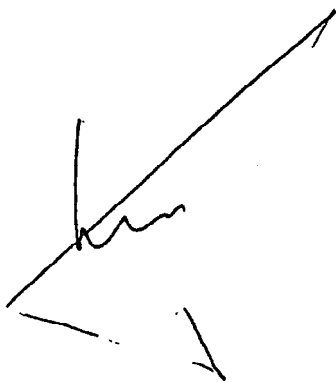
Für die Bundesrepublik Deutschland

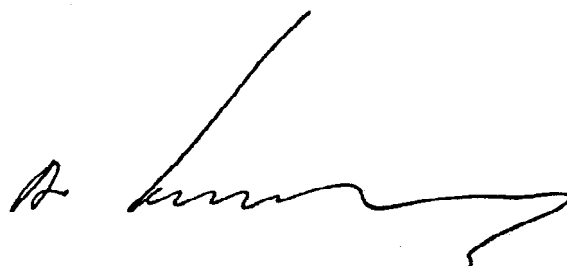
Για την Ελληνική Δημοκρατία

A handwritten signature in black ink, appearing to read "G. Alkous", with a long horizontal stroke extending to the right.

Por el Reino de España

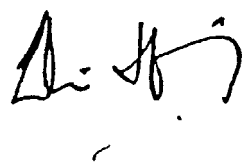
A handwritten signature in black ink, consisting of a few stylized, connected strokes.

Pour la République française

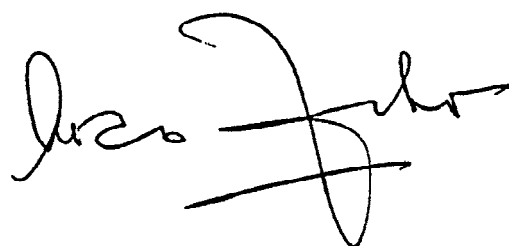
A handwritten signature in black ink, featuring a prominent diagonal stroke at the beginning followed by several horizontal and curved strokes.

Thar cheann Na hÉireann

For Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized representation of the name "D. H. J.".

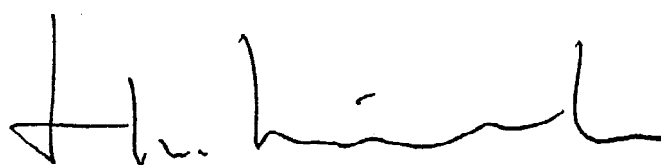
Per la Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized representation of the name "Luca Zullo".

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A handwritten signature in black ink, consisting of a tall vertical stroke on the left, a horizontal stroke across the middle, and a wavy line on the right.

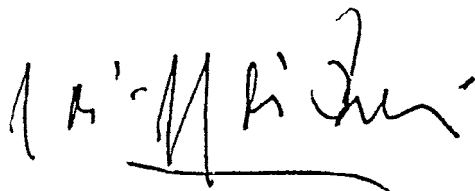
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'H. K. van der...' with a long horizontal stroke and a small loop at the end.

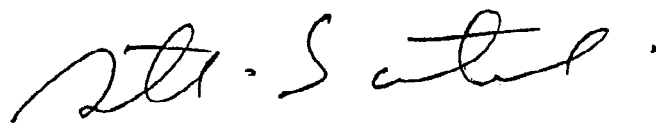
Für die Republik Österreich

A large, stylized handwritten signature in black ink, featuring a prominent diagonal stroke and a large loop at the top right.

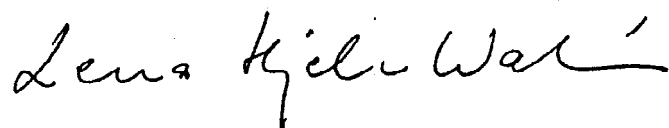
Pela República Portuguesa

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. M. Ribeiro' with a horizontal line underneath.

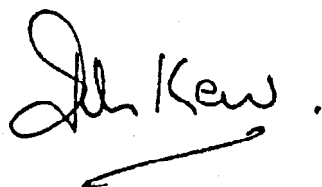
Suomen tasavallan puolesta

Handwritten signature in cursive script, appearing to read "Matti Sateri".

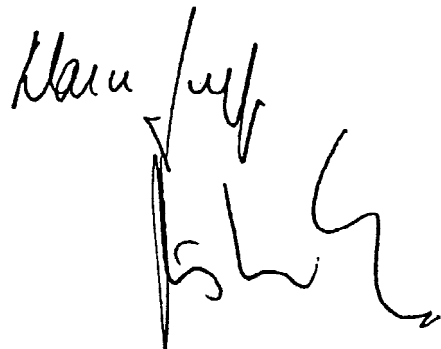
För Konungariket Sverige

Handwritten signature in cursive script, appearing to read "Lena Hjelm-Warén".

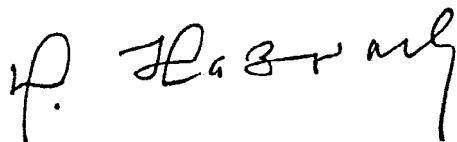
For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Handwritten signature in cursive script, appearing to read "John Kew".

Por las Comunidades Europeas
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Για τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europee
Voor de Europese Gemeenschappen
Pelas Comunidades Europeias
Euroopan yhteisöjen puolesta
På Europeiska gemenskapernas vägnar

Қазақстан Республикасының атынан

LISATUD DOKUMENTIDE LOEND

- I lisa Soovituslik loend soodustustest, mida Kasahstani Vabariik annab sõltumatutele riikidele artikli 8 lõike 3 kohaselt
- II lisa Artikli 23 lõike 1 punkti b kohased ühenduse reservatsioonid
- III lisa Artiklis 42 osutatud intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandit käsitlevad konventsioonid
- Protokoll haldusametuste vastastikuse abi kohta tolliküsimustes

I LISA

**SOOVITUSLIK LOEND SOODUSTUSTEST, MIDA KASAHSTANI VABARIIK ANNAB
SÕLTUMATUTELE RIIKIDELE ARTIKLI 8 LÕIKE 3 KOHASELT**

1. Armeenia, Eesti, Gruusia, Leedu, Moldova, Türkmenistan, Ukraina, Valgevene, Venemaa:
imporditollimakse ei rakendata;
imporditollimakse ei rakendata kaupadele, mida tarnitakse tasaarvestus- või riikidevaheliste lepingute alusel nendes lepingutes sätestatud koguste piires;
ekspordi ja impordi suhtes käibemaksu ei rakendata. Ekspordi suhtes aktsiisimaksu ei rakendata.
Kõik sõltumatud riigid:
aastaste kahepoolsete riikidevaheliste kaubandus- ja koostöölepingute kohased ekspordikvoodid toodete tarnetele avatakse samamoodi kui tarnetele riigi vajadusteks.
2. Armeenia, Eesti, Gruusia, Leedu, Moldova, Türkmenistan, Ukraina, Valgevene:
makseid võib teha rublades.
Venemaa:
makseid võib teha rublades või tengedes.
Kõik sõltumatud riigid:
mittekaubanduslike tehingute, sealhulgas nendest tehingutest tulenevate maksete erisüsteem.
3. Kõik sõltumatud riigid:
jooksvate maksete erisüsteem.
4. Kõik sõltumatud riigid:
eriline hinnasüsteem kauplemiseks teatavate toormete ja pooltoodetega.
5. Kõik sõltumatud riigid:
erilised transiiditingimused.
6. Kõik sõltumatud riigid:
erilised tolliprotseduuritingimused.

II LISA

ARTIKLI 23 LÕIKE 1 PUNKTI B KOHASED ÜHENDUSE RESERVATSIOONID

Kaevandamine

Mõnes liikmesriigis võidakse Euroopa Ühenduse kontrolli all mitteolevatelt äriühingutelt nõuda kaevandamistegevust ja -õigust käsitlevat kontsessiooni.

Kalapüük

Ühenduse liikmesriikide suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni all olevate vete elusvarusid ja kalastuspiirkondi saavad kasutada ja neile pääsevad juurde üksnes ühenduse liikmesriigi lipu all sõitvad ühenduse territooriumil registreeritud kalalaevad, kui ei ole sätestatud teisiti.

Kinnisvara ostmine

Mõnes liikmesriigis piiratakse muudel kui Euroopa Ühenduse äriühingutel kinnisvara ostmist.

Audiovisuaalteenused, kaasa arvatud raadio

Tootmise ja levitamise, sealhulgas ringhäälingu ja muude üldsusele edastamise vormidega seotud võrdne kohtlemine võib laieneda üksnes audiovisuaalteostele, mis vastavad teatavatele päritolunõuetele.

Elektersideteenused, sealhulgas mobiil- ja satelliitsideteenused**Reserveeritud teenused**

Mõnes liikmesriigis on pääs lisateenuste ja infrastruktuuride turule piiratud.

Vabakutseliste teenused

Liikmesriikide kodanikest füüsilistele isikutele hoitavad teenused. Teatavatel tingimustel võivad need isikud asutada äriühinguid.

Põllumajandus

Mõnes liikmesriigis ei kohaldata võrdset kohtlemist Euroopa Ühenduse kontrolli all mitteolevate äriühingute suhtes, kes soovivad asutada põllumajandusettevõtet. Kui Euroopa Ühenduse kontrolli all mitteolev äriühing omandab viinamarjaistandusi, peab ta sellest teatama või vajaduse korral saama omandamiseks loa.

Uudisevahendusteenused

Mõnes liikmesriigis on piiranguid välisosalusele kirjastus- ja ringhäälinguettevõtetes.

III LISA

ARTIKLIS 42 OSUTATUD INTELLEKTUAAL-, TÖÖSTUS- JA KAUBANDUSOMANDIT KÄSITLEVAD KONVENTSIOONID

1. Artikli 42 lõige 2 käsitleb järgmisi mitmepoolseid konventsioone:
 - kirjandus- ja kunstiteoste kaitse Berni konventsioon (1971. aasta Pariisi akt),
 - teose esitaja, fonogrammitootja ja ringhäälinguorganisatsiooni kaitse rahvusvaheline konventsioon (Rooma, 1961),
 - märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkuleppe protokoll (Madrid, 1989),
 - märkide registreerimisel kasutatava kaupade ja teenuste rahvusvahelise klassifikatsiooni Nice'i kokkulepe (Genf, 1977, muudetud 1979. aastal),
 - mikroorganismide patendiekspertiisiks deponeerimise rahvusvahelise tunnustamise Budapesti leping (1977, muudetud 1980. aastal),
 - rahvusvaheline uute taimesortide kaitse konventsioon (UPOV) (1991. aasta Genfi akt).
2. Koostöönõukogu võib soovitada hõlmata artikli 42 lõikega 2 ka muid mitmepoolseid konventsioone. Kui intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi vallas tekib kaubandustingimusi mõjutavaid raskusi, peetakse emma-kumma lepinguosalise taotlusel viivitamata nõu, et jõuda vastastikku rahuldavate lahendusteni.
3. Lepinguosalised kinnitavad tähtsust, mida nad omistavad järgmistest mitmepoolsetest konventsioonidest tulenevatele kohustustele:
 - tööstusomandi kaitse Pariisi konventsioon (1967. aasta Stockholmi akt, muudetud 1979. aastal),
 - märkide rahvusvahelise registreerimise Madridi kokkulepe (1967. aasta Stockholmi akt, muudetud 1979. aastal),
 - patendikoostööleping (Washington, 1970, muudetud 1979. ja 1984. aastal).
4. Alates käesoleva lepingu jõustumisest kohtleb Kasahstani Vabariik ühenduse äriühinguid ja kodanikke seoses intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandi tunnustamise ja kaitsmisega vähemalt niisama soodsalt kui mis tahes kolmandat riiki kahepoolsete kokkulepete alusel.
5. Punkti 4 sätteid ei kohaldata soodustuste suhtes, mis Kasahstani Vabariik on tegelikult ja vastastikku andnud kolmandatele riikidele, ega soodustuste suhtes, mis ta on andnud mõnele teisele endisesse NSVLi kuulunud riigile.

PROTOKOLL

haldusasutuste vastastikuse abi kohta tolliküsimustes

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas protokollis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *tollialased õigusaktid* – lepinguosaliste territooriumil kohaldatavad õigusnormid, millega korraldatakse kaupade impordi, ekspordi ja transiiti ning nende suunamist mis tahes tolliprotseduurile, sealhulgas lepinguosaliste võetud keelustamis-, piiramis- ja kontrollimeetmed;
- b) *tollimaksud* – kõik tollimaksud, maksud, lõivud või muud tasud, mis on kehtestatud ja mida kogutakse lepinguosaliste territooriumil tollialaste õigusaktide kohaldamisel, välja arvatud lõivud ja tasud, mis piirnevad osutatud teenuste ligikaudse maksumusega;
- c) *taotluse esitanud asutus* – pädev haldusasutus, kelle lepinguosaline on selleks määranud ja kes taotleb abi tolliküsimustes;
- d) *taotluse saanud asutus* – pädev haldusasutus, kelle lepinguosaline on selleks määranud ja kes võtab vastu tolliküsimusi käsitleva abitaotluse;
- e) *rikkumine* – tollialaste õigusaktide mis tahes rikkumine või rikkumiskatse.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Lepinguosalisel abistavatel teineteist oma pädevuse piires käesolevas protokollis sätestatud viisil ja tingimustel tollialaste õigusaktide õige rakendamise tagamisel, eelkõige nende õigusaktide rikkumiste vältimisel, avastamisel ja uurimisel.

2. Käesolevas protokollis sätestatud abistamine tolliküsimustes hõlmab kõiki lepinguosaliste haldusasutusi, kes on pädevad kohaldama käesolevat protokollit. See ei piira nende eeskirjade kohaldamist, millega korraldatakse vastastikuse abi andmist kriminaalasjades. Samuti ei hõlma see teavet, mis on saadud kohutuorganite taotlusel kasutatud volituste abil, kui need organid sellega ei nõustu.

Artikkel 3

Taotlusest tingitud abistamine

1. Taotluse esitanud asutuse palvel esitab taotluse saanud asutus kogu asjakohase teabe, mis aitab taotluse esitanud asutusel tagada tollialaste õigusaktide õige kohaldamise, sealhulgas teabe, mis käsitleb täheldatud või kavandatud toiminguid, millega rikutakse või võidakse rikkuda neid õigusakte.
2. Taotluse esitanud asutuse palvel teatab taotluse saanud asutus talle, kas ühe lepinguosalise territooriumilt eksporditud kaubad on nõuetekohaselt imporditud teise lepinguosalise territooriumile, piiritledes vajaduse korral kaupade suhtes kohaldatud tolliprotseduuri.
3. Taotluse esitanud asutuse palvel astub taotluse saanud asutus vajalikke samme tagamaks, et eriti hoolikalt jälgitakse:
 - a) füüsilisi või juriidilisi isikuid, kelle puhul arvatakse põhjendatult, et nad rikuvad või on rikkunud tollialaseid õigusakte;
 - b) kohti, kuhu kaubavarusid on kogutud viisil, mis annab alust arvata, et need on mõeldud teise lepinguosalise õigusakte rikkuvateks toiminguteks;
 - c) selliste kaupade liikumist, mis võivad teadaoleva kohaselt põhjustada tollialaste õigusaktide tõsiseid rikkumisi;
 - d) veokeid, mille puhul on alust arvata, et neid on kasutatud, kasutatakse või võidakse kasutada tollialaseid õigusakte rikkuvateks toiminguteks.

Artikkel 4

Omaalgatuslik abistamine

Lepinguosalisel abistavatel teineteist oma siseriiklike õigusnormide kohaselt eelneva taotluseta, kui nad leiavad, et see on vajalik tollialaste õigusaktide õigeks rakendamiseks, eelkõige juhul, kui nad saavad teavet, mis käsitleb:

- toiminguid, mis on rikkunud, rikuvad või võivad rikkuda kõnealuseid õigusakte ja võivad teisele lepinguosalisele huvi pakkuda,

- sellistes toimingutes kasutatavaid uusi vahendeid või võtteid,
- kaupu, mis on teadaolevalt tollialaste õigusaktide tõsise rikku-
mise objektid.

Artikkel 5

Edastamine/teatamine

Taotluse esitanud asutuse palvel võtab taotluse saanud asutus oma õigusaktide kohaselt kõik vajalikud meetmed, et:

- edastada kõik dokumendid ja
- teatada kõikidest otsustest,

mis kuuluvad käesoleva protokolliga kohaldamisalasse, tema territooriumil elavale või asuvale adressaadile. Sel juhul kohaldatakse artikli 6 lõiget 3.

Artikkel 6

Abitaotluste vorm ja sisu

1. Käesoleva protokolliga kohased taotlused tehakse kirjalikult. Taotlusele lisatakse selle täitmiseks vajalikud dokumendid. Kui see on olukorra pakilisuse tõttu vajalik, võib vastu võtta suulisi taotlusi, kuid need tuleb viivitamata kirjalikult kinnitada.
2. Lõike 1 kohased taotlused sisaldavad järgmisi andmeid:
 - a) taotluse esitanud asutus;
 - b) taotletav meede;
 - c) taotluse eesmärk ja põhjus;
 - d) asjakohased õigusnormid ja muud õiguslikud asjaolud;
 - e) võimalikult täpsed ja terviklikud andmed uuritavate füüsiliste ja juriidiliste isikute kohta;
 - f) asjaolude ja juba tehtud uurimiste kokkuvõte, välja arvatud artiklis 5 sätestatud juhul.

3. Taotlused esitatakse taotluse saanud asutuse asjaajamiskeeles või sellele asutusele vastuvõetavas keeles.

4. Kui taotlus ei vasta vorminõuetele, võib nõuda selle parandamist või täiendamist; sellest hoolimata võib võtta ettevaatusabinõusid.

Artikkel 7

Taotluste täitmine

1. Abitaotluse täitmiseks toimib taotluse saanud asutus või, kui see asutus ei saa ise toimida, siis haldusasutus, kellele taotluse saanud asutus on taotluse suunanud, oma pädevuse ja võimaluste piires nii, nagu ta toimiks enda nimel või sellesama lepinguosalise muude ametiasutuste taotlusel, esitades olemasolevat teavet, tehes vajalikke uurimisi või korraldades nende tegemist.

2. Abitaotlusi täidetakse taotluse saanud lepinguosalise õigusnormide kohaselt.

3. Lepinguosalise nõuetekohaselt volitatud ametnikud võivad teise asjaomase lepinguosalise nõusolekul ja viimase kehtestatud tingimustel hankida taotluse saanud asutuselt või tema hallatavalt asutustelt teavet, mis on seotud tollialaste õigusaktide rikustumisega ja mida taotluse esitanud asutus vajab käesoleva protokolliga rakendamiseks.

4. Lepinguosalise ametnikud võivad teise asjaomase lepinguosalise nõusolekul ja viimase kehtestatud tingimustel viibida viimase territooriumil tehtavate uurimiste juures.

Artikkel 8

Teabeedastusvorm

1. Taotluse saanud asutus edastab taotluse esitanud asutusele uurimistulemused dokumentide, nende tõestatud koopiade, aruannete jms kujul.

2. Lõikes 1 sätestatud dokumente võib asendada mis tahes elektroonilises vormis oleva teabega, mis on koostatud samal eesmärgil.

*Artikkel 9***Abistamiskohustuse erandid**

1. Lepinguosalised võivad keelduda käesolevas protokollis sätestatud abistamisest, kui see:

- a) tõenäoliselt kahjustab suveräänseid õigusi, avalikku korda, julgeolekut või muid olulisi huve; või
- b) hõlmab muid valuuta- ja maksueeskirju kui tollialased õigusaktid; või
- c) rikub tööstus-, äri- või ametisaladust.

2. Kui taotluse esitanud asutus palub abi, mida ta ise ei suudaks taotluse korral anda, viitab ta sellele asjaolule oma taotluses. Sel juhul otsustab taotluse saanud asutus, kuidas sellisele taotlusele vastata.

3. Kui abist keeldutakse, tuleb otsusest ja selle põhjustest viivitamata teatada taotluse esitanud asutusele.

*Artikkel 10***Konfidentsiaalsuskohustus**

1. Igasugune käesoleva protokolliga kohaselt mis tahes kujul edastatud teave on salajane. Selle teabe suhtes kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus ja kaitse, mis laieneb samalaadsetele andmetele vastuvõtva lepinguosalise asjakohaste õigusnormide ja ühenduse ametiasutuste suhtes kohaldatavate vastavate sätete kohaselt.

2. Isikuandmeid ei edastata, kui on alust arvata, et andmete üleandmine või kasutamine oleks vastuolus lepinguosalise õiguspõhimõtete, eriti siis, kui asjaomased isikud võivad seetõttu alusetult kannatada. Taotluse korral teatab vastuvõttev lepinguosaline edastavale lepinguosalisele, kuidas ta esitatud teavet kasutas ja millised olid tulemused.

3. Isikuandmeid võib edastada üksnes tollile ning, kui see on vajalik süüdistuse esitamiseks, riigiprokuratuurile ja kohtuorganitele. Muud isikud või ametiasutused võivad sellist teavet saada üksnes edastava ametiasutuse eelneval loal.

4. Edastav lepinguosaline veendub üleantava teabe õigsuses. Kui selgub, et esitatud teave oli ebaõige või kuulub hävitamisele, teatatakse sellest viivitamata vastuvõtvale lepinguosalisele. Viimane on kohustatud teavet parandama või teabe hävitama.

5. Kui see ei ole vastuolus üldiste huvidega, võib asjaomane isik taotluse korral saada teavet säilitatavate andmete ja säilitamise eesmärgi kohta.

*Artikkel 11***Teabe kasutamine**

1. Saadud teavet kasutatakse üksnes käesoleva protokolliga kohaldamiseks ja seda võib kummagi lepinguosalise territooriumil muudel eesmärkidel kasutada üksnes teabe esitanud haldusasutuse eelneval kirjalikul nõusolekul, järgides kõiki selle asutuse kehtestatud piiranguid.

2. Lõige 1 ei takista teabe kasutamist kohtu- või haldusmenetluses, mis hiljem algatatakse tollialaste õigusaktide täitmata jätmise tõttu.

3. Lepinguosalised võivad käesoleva protokolliga sätete kohaselt saadud teavet ja uuritud dokumente kasutada tõenditena oma tõendusmaterjalides, aruannetes ja ütlustes ning kohtusse antud asjades ja süüdistustes.

*Artikkel 12***Ekspertid ja tunnistajad**

Taotluse saanud asutuse ametnikul võib talle antud volituste piires lubada esineda eksperdi või tunnistajana teise lepinguosalise pädevusse kuuluvas kohtu- või haldusmenetluses, mis käsitleb käesoleva protokolliga hõlmatud küsimusi, ja esitada menetluses vajalikke esemeid, dokumente või nende tõestatud koopiaid. Kohtus esinemise taotluses tuleb piiritleda, millistes küsimustes ja millise ametikoha või erialaoskuse tõttu ametnikku küsitletakse.

*Artikkel 13***Abistamiskulud**

Lepinguosalised loobuvad kõikidest nõuetest teineteisele, mis on seotud käesolevast protokollist tulenevate kulutuste hüvitamisega, välja arvatud asjaoludest sõltuvalt kulutused ekspertidele ja tunnistajatele ning sellistele tõlkidele ja tõlkijatele, kes ei ole avalikud teenistujad.

*Artikkel 14***Rakendamine**

1. Käesoleva protokolliga kohaldamise eest vastutavad ühelt poolt Kasahstani Vabariigi tolli keskasutused ja teiselt poolt Euroopa Ühenduste Komisjoni pädevad talitused ja vajaduse korral Euroopa Liidu liikmesriikide tolliasutused. Nad otsustavad kõik selle rakendamiseks vajalikud asjakohased meetmed ja korra, võttes arvesse andmekaitse norme. Nad võivad soovitada pädevatele asutustele muudatusi, mida on nende arvates vaja käesolevas protokollis teha.

2. Lepinguosalised peavad teineteisega nõu ja teatavad seejärel teineteisele üksikasjalikest rakenduseeskirjadest, mis nad on käesoleva protokolliga sätete kohaselt vastu võtnud.

*Artikkel 15***Täiendavus**

1. Käesolev protokoll täiendab ühe või mitme Euroopa Liidu liikmesriigi ja Kasahstani Vabariigi vahel sõlmitud või sõlmitavaid vastastikuse abistamise lepinguid, takistamata nende kohaldamist. Samuti ei välista protokoll nende lepingute alusel antavat ulatuslikumat vastastikust abi.

2. Ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist, ei piira need lepingud ühenduse sätteid, millega korraldatakse tolli valdkonnas saadud ühendusele huvipakkuvat teabe edastamist komisjoni pädevate talituste ja liikmesriikide tolliasutuste vahel.

LÕPPAKT

Täievolilised esindajad, kes esindavad

BELGIA KUNINGRIIKI,

TAANI KUNINGRIIKI,

SAKSAMAA LIITVABARIIKI,

KREEKA VABARIIKI,

HISPAANIA KUNINGRIIKI,

PRANTSUSE VABARIIKI,

IIRIMAAD,

ITAALIA VABARIIKI,

LUKSEMBURGI SUURHERTSOGIRIIKI,

MADALMAADE KUNINGRIIKI,

AUSTRIA VABARIIKI,

PORTUGALI VABARIIKI,

SOOME VABARIIKI,

ROOTSI KUNINGRIIKI,

SUURBRITANNIAT JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIKI,

kes on EUROOPA ÜHENDUSE asutamislepingu, EUROOPA SÕE- JA TERASEÜHENDUSE asutamislepingu ning EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUSE asutamislepingu osalised,

edaspidi "liikmesriigid", ja

EUROOPA ÜHENDUSE, EUROOPA SÕE- JA TERASEÜHENDUSE ja EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUSE, edaspidi "ühendus",

ühelt poolt ja

KASAHSTANI VABARIIGI täievolilised esindajad

teiselt poolt,

kes on kokku tulnud Brüsselis tuhande üheksasaja üheksakümne viienda aasta kahekümne kolmandal jaanuaril, et alla kirjutada partnerlus- ja koostöölepingule, millega seatakse sisse partnerlus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi vahel, edaspidi "leping", on vastu võtnud järgmised dokumendid:

leping koos selle lisade ja järgmise protokolliga:

protokoll haldusametuste vastastikuse abi kohta tolliküsimustes.

Liikmesriikide ja ühenduse täievolilised esindajad ja Kasahstani Vabariigi täievolilised esindajad on vastu võtnud allpool loetletud ja käesolevale lõppaktile lisatud ühisdeklaratsioonid:

ühisdeklaratsioon lepingu artikli 13 kohta;

ühisdeklaratsioon lepingu artikli 23 kohta;

ühisdeklaratsioon lepingu artikli 25 punktis b ja artiklis 36 sisalduva mõiste "kontroll" kohta;

ühisdeklaratsioon lepingu artikli 42 kohta;

ühisdeklaratsioon lepingu artikli 93 kohta.

Liikmesriikide ja ühenduse täievolilised esindajad ja Kasahstani Vabariigi täievolilised esindajad on lisaks võtnud arvesse Prantsusmaa valitsuse deklaratsiooni, mis on lisatud käesolevale lõppaktile:

Prantsusmaa valitsuse deklaratsioon oma ülemeremaade ja -territooriumide kohta.

Hecho en Bruselas, el veintitrés de enero de mil novecientos noventa y cinco.

Udfærdiget i Bruxelles, den treogtyvende januar nitten hundrede og femoghalvfems.

Geschehen zu Brüssel am dreiundzwanzigsten Januar neunzehnhundertfünfundneunzig.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι τρεις Ιανουαρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα πέντε.

Done at Brussels, on the twenty-third day of January in the year one thousand nine hundred and ninety-five.

Fait à Bruxelles, le vingt-trois janvier mil neuf cent quatre-vingt-quinze.

Fatto a Bruxelles, addì ventitré gennaio millenovecentonovantacinque.

Gedaan te Brussel, de drieëntwintigste januari negentienhonderd vijffennegentig.

Feito em Bruxelas, em vinte e três de Janeiro de mil novecentos e noventa e cinco.

Tehty Brysselissä kahdentenkymmenentenäkolmantena päivänä tammikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäviisi.

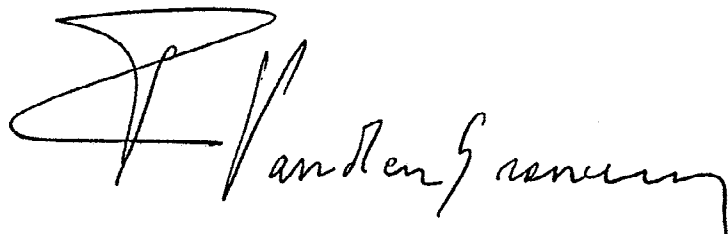
Som skedde i Bryssel den tjugotredje januari år ettusenniohundrafem.

Бір мільярд і чотириста п'ятдесят дев'ять тисяч дев'яносто п'ять
ма тисяч і чотири Брсселі в сімнадцятому році

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

A handwritten signature in black ink, appearing to read "J. Van den Broeck". The signature is written in a cursive style with a large, stylized initial 'J'.

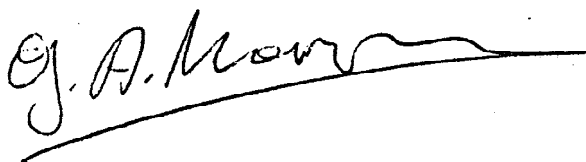
På Kongeriget Danmarks vegne

A handwritten signature in black ink, appearing to read "P. Slette Christoffersen". The signature is written in a cursive style with a large, stylized initial 'P'.

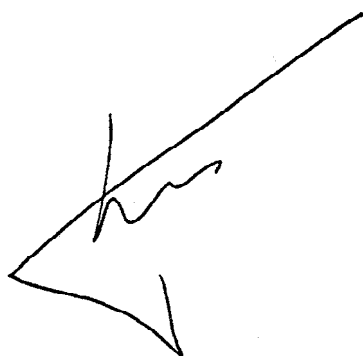
Für die Bundesrepublik Deutschland

A handwritten signature in black ink, appearing to read "W. W. W.". The signature is written in a cursive style with a large, stylized initial 'W'.

Για την Ελληνική Δημοκρατία

A handwritten signature in black ink, appearing to read "G. A. Mavrou". The signature is written in a cursive style with a large, stylized initial 'G'.

Por el Reino de España

A handwritten signature in black ink, appearing to read "L. L. L.". The signature is written in a cursive style with a large, stylized initial 'L'.

Pour la République française

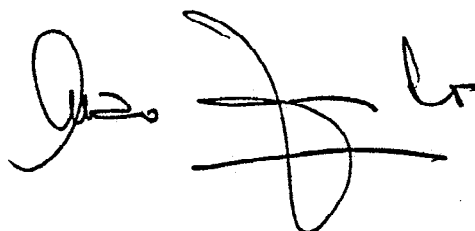
A handwritten signature in French, consisting of a small initial 'A.' followed by a long, sweeping horizontal stroke that ends in a sharp point.

Thar cheann Na hÉireann

For Ireland

A handwritten signature for Ireland, appearing to be 'A. H. J.' in a cursive script.

Per la Repubblica italiana

A handwritten signature for Italy, featuring a large, stylized initial 'G.' followed by a complex, looping cursive structure.

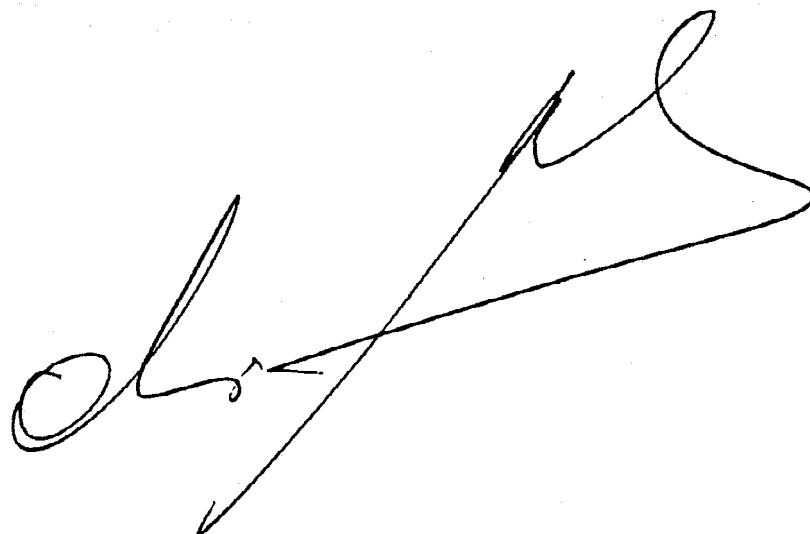
Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A handwritten signature for Luxembourg, starting with a tall, thin vertical stroke followed by a series of horizontal and curved lines.

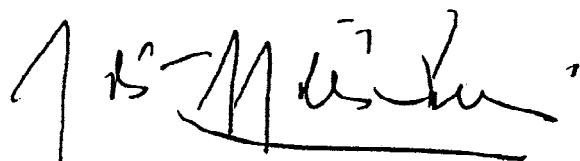
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

A handwritten signature for the Netherlands, appearing to be 'H. Van der...' in a cursive script.

Für die Republik Österreich

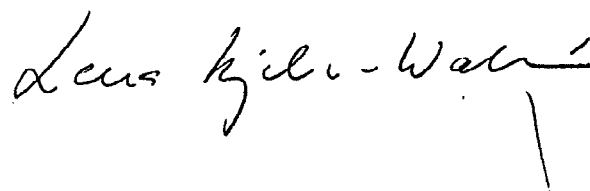
Pela República Portuguesa

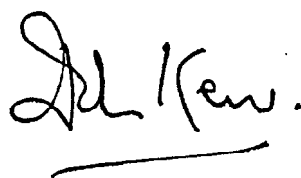
Suomen tasavallan puolesta

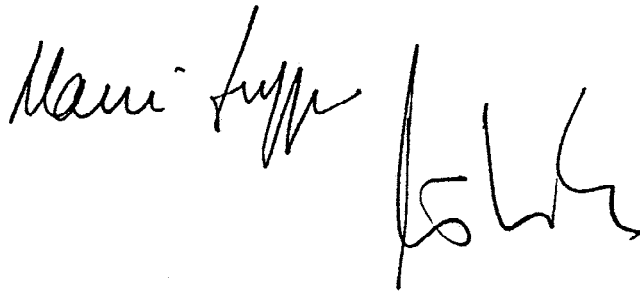
För Konungariket Sverige

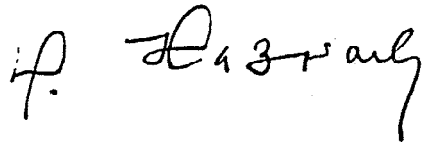
For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por las Comunidades Europeas
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europee
Voor de Europese Gemeenschappen
Pelas Comunidades Europeias
Euroopan yhteisöjen puolesta
På Europeiska gemenskapernas vägnar

Қазақстан Республикасының атынан

Ühisdeklaratsioon artikli 13 kohta

Ühendus ja Kasahstani Vabariik kuulutavad, et kaitsesätte tekst ei anna GATTi kohast kaitset.

Ühisdeklaratsioon artikli 23 kohta

Ilma et see piiraks artiklite 37 ja 40 sätete kohaldamist, lepivad lepinguosalised kokku, et artikli 23 lõigetes 1 ja 2 sisalduvad sõnad “järgides seejuures oma õigusnorme” tähendavad, et kumbki lepinguosaline võib korraldada äriühingute asutamist ja tegevust oma territooriumil, tingimusel et need õigusnormid ei sea teise lepinguosalise äriühingute asutamisele ja tegevusele uusi reservatsioone, millest tulenev kohtlemine on ebasoodsam kui nende endi äriühingutele või mis tahes kolmanda riigi äriühingutele või nende filiaalide või tütarettevõtjatele võimaldatav.

Ühisdeklaratsioon artikli 25 punktis b ja artiklis 36 sisalduva mõiste “kontroll” kohta

1. Lepinguosalised kinnitavad üksmeelselt, et kontroll sõltub asjaoludest.
 2. Näiteks käsitletakse ühte äriühingut teise äriühingu “kontrolli all olevana” ja seega sellise teise äriühingu tütarettevõtjana, kui:
 - teisel äriühingul on häälteenamus otse või kaude või
 - teisel äriühingul on õigus määrata või vallandada enamik haldus-, juhtimis- või järelevalveorgani liikmetest ja ta on samas tütarettevõtja aktsionär või osanik.
 3. Mõlemad lepinguosalised käsitlevad lõikes 2 esitatud aluseid mitteammendavatena.
-

Ühisdeklaratsioon artikli 42 kohta

Lepinguosalised lepivad kokku, et lepingu kohaldamisel hõlmab intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomand eelkõige autoriõigust, sealhulgas arvutiprogrammide autoriõigust, ja kaasnevaid õigusi, patente, tööstusdisainilahenduste, geograafiliste tähiste, päritolunimetuste, kaubamärkide ja teenindusmärkide ning mikrolülituste topoloogiaga seotud õigusi, samuti kaitset kõlvatu konkurentsi eest, nagu on sätestatud tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni artiklis 10bis, ja avalikustamata oskusteabe kaitset.

Ühisdeklaratsioon artikli 93 kohta

Lepinguosalised on ühel meelel, et lepingu õigeks kohaldamiseks ja tegelikuks rakendamiseks tähendab selle artiklis 93 sisalduv mõiste "eriti pakilised juhud" juhtumeid, mil üks lepinguosaline rikub oluliselt lepingut. Lepingu oluline rikkumine seisneb:

- a) lepingust lahtiütlemises, mis ei ole rahvusvahelise õiguse üldnormide kohaselt lubatud;
või
 - b) artiklis 2 sätestatud lepingu oluliste osade rikkumises.
-

Prantsusmaa valitsuse deklaratsioon

Prantsuse Vabariik märgib, et partnerlus- ja koostööleping Kasahstani Vabariigiga ei kehti ülemeremaade ja -territooriumide suhtes, kes on Euroopa Ühenduse asutamislepingu kohaselt assotsieerunud Euroopa Ühendusega.
